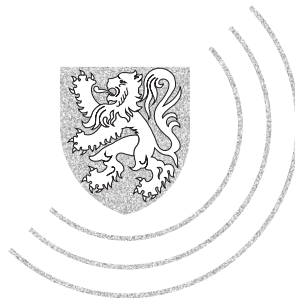


V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2002-2003

19 februari 2003

**ONTWERP VAN DECREET**

**betreffende de armoedebestrijding**

**VOORSTEL VAN DECREET**

**– van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jan Laurys, mevrouw Sonja Becq,  
mevrouw Veerle Heeren, de heer Bart De Smet en mevrouw Brigitte Grouwels –**

**houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid**

**VERSLAG**

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen  
uitgebracht door mevrouw Trees Merckx-Van Goey**

*Samenstelling van de commissie :*

*Voorzitter :* mevrouw Patricia Ceysens.

*Vaste leden :*

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van Kessel ;

mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Claudine De Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer Felix Strackx ;

de heren Guy Swennen, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

*Plaatsvervangers :*

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle Heeren, de heren Luc Martens, Paul Van Malderen ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, André Moreau, Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen Van den Eynde ;

de heren Patrick Hostekint, Chokri Mahassine ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

de heer Kris Van Dijck.

---

*Zie :*

**1230** (2001-2002)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

– Nr. 3 : Verslag hoorzitting

*Zie ook :*

**836** (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag hoorzitting

## INHOUD

	Blz.
I. Toelichtingen .....	4
I.1 Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, bij het ontwerp van decreet betref- fende de armoedebestrijding .....	4
I.2 Toelichting door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mede-indiener, bij het voorstel van decreet houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid .....	7
II. Lyrische inleiding op Gedichtendag .....	8
III. Algemene bespreking .....	8
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemming .....	15
V. Stemming over het geheel .....	28
Tekst aangenomen door de commissie .....	29

---

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen behandelde op 15 oktober 2002 en 30 januari 2003 het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1230/1*) en het voorstel van decreet houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 836/1*).

Op 16 januari 2003 hield de commissie een hoorzitting over het ontwerp en het voorstel van decreet. Het verslag van de hoorzitting is gedrukt als afzonderlijk stuk (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1230/3*).

De amendementen op het ontwerp zijn eveneens gedrukt als afzonderlijk stuk (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1230/2*).

Krachtens art. 55.4 van het Reglement werd het ontwerp van decreet als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen. De goedkeuring van het ontwerp van decreet houdt in dat het voorstel van decreet als verworpen moet worden beschouwd.

#### **I. Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, bij het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding**

Mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking stelt dat de vraag naar een armoededecreet al dateert van 1994, toen het Algemeen Verslag van de Armoede samen met de verenigingen waar armen het woord nemen, werd opgemaakt. Vandaag kan er eindelijk een decretale onderbouw aan het Vlaamse armoedebeleid worden gegeven. Dit garandeert enerzijds een continu beleid, en anderzijds een structurele onderbouw voor de verenigingen die al jaren inspanningen leveren om de dialoogmethode met de armen waar te maken.

Niet alleen de verenigingen waar armen het woord nemen, pleiten al jaren voor een armoededecreet. Ook het Vlaams Parlement zet zijn schouders reeds ruime tijd onder een regelgeving voor een Vlaams armoedebeleid. Meerdere debatten en documenten bewijzen dit. Voorbeelden zijn : het positieve onthaal van het Algemeen Verslag van de Armoede (1994), de Maatschappelijke beleidsnota in-

zake armoede en sociale uitsluiting van het Vlaams Parlement (1998), het themadebat in het Vlaams Parlement van 19 februari 1998 en de daaruit voortvloeiende moties van aanbeveling van het Vlaams Parlement van maart 1998 en juni 2000.

De Vlaamse regering keurde op 23 februari 2001 het Vlaams actieplan Armoedebestrijding goed. Dit ontwerp van decreet maakt een deel van de engagementen uit het actieplan afdwingbaar.

Het armoedebeleid is zowel een horizontaal als een vertikaal beleid. Het armoedebeleid is een opdracht van alle overheden, ook van Europa. Volgens de Europese Commissie is armoede een toestand van 'personen of gezinnen wier middelen zo ontoereikend zijn dat zij uitgesloten zijn van de minimaal aanvaardbare leefpatronen in de lidstaat waarin zij leven'. In een van de welvarendste regio's als de onze, is de schande om extreem arm te zijn des te groter. In Vlaanderen kan de boodschap van de Europese Commissie dan ook niet opzij worden geschoven, te meer daar Europa steeds meer de politieke agenda van de lidstaten bepaalt. Armoedebestrijding wordt steeds meer een Europees thema, niet alleen vanuit een inkomensbeleid maar ook vanuit een horizontaal beleid verankerd in de verschillende bevoegdheidsdomeinen.

Ook voor de Belgische federale overheid is het armoedebeleid een kernopdracht. Armoedebestrijding is een beleidsthema dat in België beleidsinitiatieven vraagt van gemeenschappen, gewesten en de federale overheid. Met betrekking tot hun bevoegdheden hebben ze de volle verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen en uitvoeren van het armoedebeleid. In een samenwerkingsakkoord hebben ze zich ertoe verbonden hun beleid op elkaar af te stemmen. Om te zorgen voor samenhang, uitwisseling en bundeling, ook naar het Europees niveau, werden onder meer een interministeriële conferentie Maatschappelijke integratie en sociale economie en het Steunpunt tot bestrijding van de armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting opgericht. Het samenwerkingsakkoord biedt mede het kader voor dit ontwerp van decreet. Binnenkort zal dit samenwerkingsakkoord moeten worden gewijzigd als gevolg van het feit dat het Steunpunt wordt afgescheiden van het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding.

Ten slotte is armoedebestrijding ook een van de beleidsdomeinen waarrond Vlaanderen en het lokale niveau samenwerken. Deze samenwerking wordt volop ontwikkeld. De SIF-projecten (Sociaal Impulsfonds), die grotendeels gericht waren op armoedebestrijding, en dit met betrekking tot de ver-

schillende horizontale bevoegdheidsdomeinen, werden geïntegreerd in het Gemeentefonds. De Vlaamse regering heeft een voorontwerp van decreet Lokaal sociaal beleid opgesteld, dat intussen reeds principieel is goedgekeurd door de Vlaamse regering. Bedoeling is de coördinatie tussen de verschillende overheden en op het lokale niveau tussen de OCMW's, de gemeenten en de privé-partners beter te stroomlijnen.

Dit ontwerp van decreet kwam tot stand in nauw overleg met de sector. Alleen al in 2002 vonden de volgende overlegmomenten plaats : op 13 en 23 mei en op 21 en 26 juni werd overlegd met het Vlaams Forum Armoedebestrijding en op 12 juni met De Link (ervaringsdeskundigen). Dit overleg was zeer belangrijk voor de totstandkoming van dit ontwerp. Het overleg in 2002 ging al over de concretisering van de uitvoeringsbesluiten bij dit ontwerp van decreet. Het eigenlijke overleg over het ontwerp van decreet met het Vlaams Forum en de verenigingen waar armen het woord nemen, is reeds in december 2000 opgestart.

Er werd bewust niet geopteerd voor een afzonderlijke categoriale sector armoedebestrijding met door Vlaanderen erkende en gesubsidieerde verenigingen. De verenigingen waar armen het woord nemen, zijn een dynamisch gegeven dat niet past binnen een strikte regelgeving en erkenningsbesluiten. Anderzijds wil de Vlaamse regering wel meer financiële middelen vrijmaken voor de ondersteuning van de verenigingen die de dialoog met de armen waarmaken, en waarop de Vlaamse overheid rekent als partner voor de uitvoering van het Vlaams armoedebeleid.

In 2001 werd in de begroting voor Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen 658.405 euro ingeschreven voor de verenigingen waar armen het woord nemen en 1.037.862 euro voor armoede in zijn geheel. In de begroting 2002 is het totale bedrag gestegen tot 1.377.000 euro waarvan 893.000 euro voor de verenigingen. Voor 2003 bedraagt het totale bedrag 1.709.000 euro terwijl 1.339.000 euro voor de verenigingen wordt ingeschreven. Deze evolutie in de begroting wijst er duidelijk op dat voor dit ontwerp de nodige middelen worden uitgetrokken, opdat via het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen aan de verenigingen de middelen kunnen worden toegekend die zij nodig hebben om voor de Vlaamse overheid een gesprekspartner te kunnen zijn, en opdat de dialoogmethode met de verenigingen waar armen het woord nemen kan worden gerealiseerd.

– *Drie pijlers van het armoedebeleid*

Mevrouw Veerle De Beuckeleer, kabinetsmedewerker, licht namens de minister het ontwerp van decreet verder toe. Het Vlaamse armoedebeleid steunt op drie pijlers : 1) coördinatie en organisatie van het armoedebeleid ; 2) ondersteuning van verenigingen waar armen het woord nemen ; 3) opleiding, erkenning en tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de armoede.

– Coördinatie en organisatie van het armoedebeleid is nodig omdat armoedebestrijding een bevoegdheid is van meerdere overheden, én van meerdere beleidsdomeinen binnen eenzelfde overheid. Er bestaan hiertoe verschillende beleidsinstrumenten, zoals een coördinerende minister voor armoede, het opstellen van een jaarlijks Vlaams actieplan Armoedebestrijding, een permanent horizontaal en vertikaal armoede-overleg en het organiseren van twee armoedecongressen per jaar.

De coördinerend minister staat in voor het op elkaar afstemmen van de verschillende initiatieven van de Vlaamse ministers. Ze neemt ook namens de Vlaamse regering deel aan de interministeriële conferentie Maatschappelijke integratie. Zo wordt gezorgd voor een link met de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten. Tot slot is de coördinerend minister ook verantwoordelijk voor het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek in verband met armoede.

Het Vlaams actieplan Armoedebestrijding is een bundeling van alle initiatieven die de Vlaamse regering gedurende een jaar neemt. Het gaat om een jaarlijks rapport. Er is decretaal bepaald dat het eerste rapport negen maanden na aantreding van een nieuwe regering moet worden opgesteld. Over het actieplan moet aan het Vlaams Parlement worden gerapporteerd. Behalve voor het Vlaams Parlement is het actieplan ook heel belangrijk voor het werkveld en de armen zelf. Het actieplan bevat concrete beleidsmaatregelen die gebaseerd zijn op de tien basisrechten uit het Algemeen Verslag Armoede. Deze tien basisrechten worden als leidraad gehanteerd omdat ze zijn aangebracht door de armen zelf.

De tien rechten uit het Algemeen Verslag Armoede zijn : 1) participatie ; 2) maatschappelijke dienstverlening ; 3) gezin ; 4) rechtsbedeling ; 5) cultuur ; 6) inkomen ; 7) onderwijs ; 8) werkgelegenheid ; 9) huisvesting ; 10) gezondheidszorg.

Voor het armoedebeleid worden zeven krachtlijnen gehanteerd : 1) een preventief beleid ; 2) een geïntegreerde aanpak ; 3) een inclusief beleid ; 4) activering naar werk en andere beleidsdomeinen ; 5) het garanderen van de sociale grondrechten ; 6) een territoriale aanpak ; 7) dialoog en participatie.

Uitgangspunt van het permanent armoede-overleg is dat alle betrokken Vlaamse administraties en ministers zelf verantwoordelijk zijn voor de organisatie van dit overleg. Enerzijds is er een horizontaal overleg, waarbij interdepartementaal wordt nagegaan hoe een inclusief beleid kan worden gerealiseerd. Anderzijds is er ook vertikaal overleg per beleidsdomein, met de armen zelf en met het werkveld. De wijze waarop het vertikaal overleg wordt ingevuld, is afhankelijk van het beleidsthema van het dossier en van de afspraken die tussen de bevoegde minister en de armen zelf worden gemaakt. Men kan bijvoorbeeld kiezen voor de dialoogmethode, of voor het opzetten van een experimenteel project waar na evaluatie beleidsvisies uit worden geformuleerd.

Met dit ontwerp wordt ook de organisatie van twee jaarlijkse armoedecongressen, een initiatief dat recent op Vlaams niveau werd gestart, decretaal verankerd. Armoede is van alle tijden. Het gevaar bestaat dat het maatschappelijk draagvlak voor armoedebestrijding afneemt. Om dit maatschappelijk draagvlak te behouden, is het van belang dat er regelmatig wordt teruggekoppeld naar een ruim publiek over wat het Vlaams armoedebeleid inhoudt. Daarnaast moeten ook alle politieke verantwoordelijken voor armoedebestrijding worden gesensibiliseerd. In het voorjaar, net voor de begrotingsopmaak, wordt een evaluatie van het huidige concrete beleid gemaakt. In het najaar wordt een toekomstverkenning congres gehouden. Daar wordt geformuleerd wat op lange termijn het armoedebeleid moet zijn.

– De tweede pijler van het ontwerp is de ondersteuning van verenigingen waar armen het woord nemen. Deze ondersteuning wordt vertaald in een overeenkomst tussen de Vlaamse regering en een op te richten Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen. De opdrachten van het Vlaams netwerk en het lidmaatschap van het Vlaams netwerk worden in het ontwerp bepaald. De overeenkomst tussen de Vlaamse regering en het Vlaams netwerk omschrijft de opdracht van het netwerk, en geeft aan dat er een meerjarenplan moet worden opgesteld op basis waarvan de

Vlaamse overheid financiële middelen toekent. Vandaag wordt er reeds met de verenigingen waar armen het woord nemen gesproken over een mogelijke invulling van deze overeenkomst en de wijze waarop het Vlaams netwerk zou kunnen functioneren. Het was de uitdrukkelijke wens van de Vlaamse regering om dit reeds te doen vooraleer het ontwerp in het parlement ter bespreking zou voorliggen. Opdracht van het Vlaams netwerk is om een vereniging te zijn van de verenigingen waar armen het woord nemen, functioneren als gesprekspartner van de overheid, de activiteiten van de verenigingen waar armen het woord nemen ondersteunen en coördineren, overleg organiseren tussen de verenigingen en aan ervaringsuitwisseling doen tussen de verenigingen, het bevorderen van gemeenschappelijke initiatieven ten behoeve van verenigingen.

De verenigingen waar armen het woord nemen, schuiven zes criteria voor lidmaatschap naar voren : 1) armen samenbrengen in groep ; 2) armen het woord geven ; 3) werken aan de maatschappelijke emancipatie van armen ; 4) werken aan maatschappelijke structuren ; 5) vormingsactiviteiten en dialoog organiseren ; 6) armen blijven zoeken. Dit ontwerp richt zich tot de verenigingen die aan deze zes criteria beantwoorden. Dit betekent dat niet alle organisaties die aan armoedebestrijding doen onder dit ontwerp van decreet vallen.

– Het engagement van de Vlaamse regering om ervaringsdeskundigen te werk te stellen, wordt in dit ontwerp decretaal verankerd. Ook wordt het engagement aangegaan om de opleidingen tot ervaringsdeskundige in de armoede verder te ondersteunen.

Tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de armoede is mogelijk in alle gemeenschaps- en gewestmateries waarmee armen geconfronteerd worden. Bedoeling is dat een ervaringsdeskundige de schakel vormt tussen enerzijds de armen en anderzijds de hulp- en dienstverlening aan armen.

Dit ontwerp regelt de erkenning en subsidiëring van de organisaties die zich bezig houden met de coördinatie en toeleiding tot de opleiding ervaringsdeskundige in de armoede. De coördinatie houdt de organisatie van de opleiding in, de tewerkstelling, de sensibilisering voor de opleiding, en het bewaken van de kwaliteit.

## **I.2 Toelichting door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mede-indiener, bij het voorstel van decreet houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid**

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mede-indiener, stelt dat voorliggend voorstel van decreet heel bewust werd ingediend door leden van verschillende commissies, omdat het armoedebeleid niet alleen het bevoegdheidsdomein Welzijn betreft, maar ook betrekking heeft op de bevoegdheidsdomeinen Tewerkstelling, Huisvesting, Binnenlandse Aangelegenheden en Onderwijs.

Dit voorstel werd reeds meer dan een jaar geleden ingediend. Al jaren wordt er gesteld dat er voor het armoedebeleid dringend een aantal zaken decretaal moeten worden geregeld, om in de toekomst problemen te vermijden. Concrete aanleiding voor dit voorstel was dat de middelen voor de verenigingen waar armen het woord nemen onvoldoende stijgen, en er relatief veel meer middelen aan congressen worden besteed.

Dit voorstel regelt een gemeenschapsaangelegenheid. De spreker stelt dat het voorstel van decreet oorspronkelijk ook betrekking had op gewestaangelegenheden, maar dat dit volgens het legistiek advies van de diensten van het Vlaams Parlement niet mogelijk was. Na dit advies werd het voorstel nog gewijzigd.

Belangrijk is dat het armoedebeleid continuïteit vertoont, en dat de invloed van de politiek beperkt wordt. Het beste middel hiertoe is de oprichting van een permanente coördinerende commissie Armoede, die in permanente samenwerking en dialoog met de verenigingen waar armen het woord nemen, toeziet op de coherentie, de synergie en de coördinatie van het armoedebeleid, en de weerslag van algemene maatregelen op armoede. Deze commissie kan voortbouwen op het VICA (Vlaamse Intersectoriële Commissie Armoede), en zou moeten zijn samengesteld uit verenigingen waar armen het woord nemen, de Vlaamse administratie en openbare instellingen, organisaties uit het middenveld en afgevaardigden van lokale overheden en provincies.

Er wordt voorgesteld dat deze coördinerende commissie voor de verkiezingen of bij het aantreden van een nieuwe regering een voorstel voor armoedeactieplan indient bij de Vlaamse regering, waarbij zij uitgaat van de bestaande situatie en de behoeften van de doelgroep. Het armoedeactieplan dient ook een verslag te bevatten van het overleg dat ter voorbereiding van het actieplan plaats

vond. De coördinerende commissie Armoede moet tweejaarlijks in een voortgangsrapport verslag uitbrengen aan het Vlaams Parlement over het gevoerde beleid. Bij de vorming van de Vlaamse regering moet er een Vlaams minister bevoegd voor Armoedebeleid komen, en moet de Vlaamse regering op basis van het voorstel van de coördinerende commissie Armoede zelf een Vlaams armoedeactieplan opstellen, binnen de zes maanden, en niet binnen de negen maanden zoals de minister voorstelt. Zes maanden na de verkiezingen is het immers de maand december, wanneer de beleidsnota's voor de hele legislatuur zijn opgesteld en de eerste begroting is goedgekeurd. Het parlement heeft dan voldoende tijd om het beleid tegen de volgende begroting eventueel bij te sturen.

De Vlaamse regering geeft opdracht aan de departementen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen om het sectorale inclusieve armoedebeleid voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren en om de nodige initiatieven te nemen om de doelgroep bij het beleid te betrekken.

De Vlaamse regering dient tevens het Vlaams Parlement te betrekken bij het totstandkomen en evalueren van alle actieplannen, protocollen, bijzondere wetten en samenwerkingsakkoorden in verband met armoede die met federale, Europese en/of andere partners worden afgesloten. Momenteel gebeurt dit alles buiten het Vlaams Parlement om, zodat de weinige mensen die het armoedebeleid van nabij opvolgen, steeds op zoek moeten gaan naar de laatste stand van zaken.

De Vlaamse regering moet ook incentives geven voor wetenschappelijk onderzoek.

Verenigingen waar armen het woord nemen moeten kunnen worden erkend. Daartoe moet de Vlaamse regering de erkenningsprocedure vastleggen, evenals een bezwaarprocedure voor het geval van niet-erkenning. Analooq met de cultuurdecreten worden twee soorten subsidiëring voorgesteld, ten eerste een basissubsidiëring die men krijgt op basis van een meerjarenplan, zodat men niet elk jaar een nieuw plan moet opstellen. Daarbij kan er nog een extra subsidie komen als er een specifieke opdracht of een project wordt gesteund waar de Vlaamse regering vragende partij voor is.

De Vlaamse regering kan ook andere door haar erkende verenigingen die een werking hebben die past binnen het Vlaams armoedeactieplan – en dan gaat het niet meer louter om verenigingen van

armen – subsidiëren voor specifieke opdrachten of projecten.

De Vlaamse regering kan een Forum van armoedeorganisaties erkennen. Het forum moet een partner zijn voor de regering en het parlement. Het heeft onder meer als taak de verenigingen te ondersteunen bij hun overleg met de regering. Ook voor het forum wordt een subsidievoorstel uitgewerkt.

Ervaringsdeskundigen in de armoede zijn een ideale bemiddelaar tussen de regering en mensen die in armoede leven. Hun opleiding en bijscholing moet geregeld worden. In alle sectoren waar men met armoede wordt geconfronteerd, moet de Vlaamse regering afwijkingen kunnen toestaan op de regels om de indienstneming en het functioneren van ervaringsdeskundigen in de armoede te bevorderen.

Samenwerkingsverbanden moeten mogelijk zijn op gemeentelijk en provinciaal vlak. Als een lokaal bestuur of een provinciebestuur een initiatief wil nemen in verband met armoede, moeten zij aan de Vlaamse regering kunnen vragen om een protocol af te sluiten. Volgens dat protocol zullen dan een aantal fundamentele principes moeten worden gerespecteerd in de gemeente, bijvoorbeeld de dialoogmethode of het lokaal erkennen van verenigingen. De gemeenten die dit doen, zouden eventueel met de Vlaamse regering een afspraak moeten kunnen maken over het verkrijgen van een subsidie.

Er wordt voorgesteld dat de Vlaamse regering ten minste 0,7 percent van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap aan het armoedebeleid besteedt. Dit is een duidelijke link met het decreet Ontwikkelingssamenwerking. Als de derde wereld recht heeft op die 0,7 percent, dan moet ook de vierde wereld daar recht op hebben. De spreker vraagt dat de minister laat onderzoeken hoeveel middelen in de verschillende departementen momenteel naar armoede gaan. Dit zal wel geen gemakkelijke oefening zijn, omdat het vaak om onrechtstreekse middelen gaat. Deze oefening is nodig om te weten of 0,7 percent een meeruitgave betekent. Het is ook mogelijk dat er nu reeds meer dan 0,7 percent naar armoede gaat.

## II. Lyrische inleiding op Gedichtendag

Volgens sommigen beperken gedichten zich tot cultuur, zegt de heer Jan Van Duppen. Maar cultuur is ook de armoede in taal en armoede in zijn.

Het gedicht "Er is een grote norse neger" van Lucebert vindt spreker toepasselijk op het ontwerp-decreet betreffende de armoedebestrijding. In ieder van ons schuilt een vlokje schuldbewustzijn, een vlokje stilte na de wellust :

### *er is een grote norse neger*

er is een grote norse neger in mij neergedaald  
die van binnen dingen doet die niemand ziet  
ook ik niet want donker is het daar en zwart

maar ik weet zeker hij bestudeert er  
aard en structuur van heel mijn blanke almacht

hij morrelt aan halfvermolmden kasten  
dan voel ik splinters schieten door mijn schouder  
nu leest hij oude formulieren dit is het lastigst  
te veel slaven trok ik af van de belasting

(Lucebert, uit Val voor Vliegengod, in Verzamelde Gedichten, p. 316)

## III. Algemene bespreking

### *Vragen en opmerkingen van de leden*

De heer Felix Strackx herinnert aan het themadebat dat op 19 februari 1998 in plenaire vergadering van het Vlaams Parlement werd gehouden over armoede en sociale uitsluiting. Daaraan ging een jaar werk vooraf in de commissie ad hoc Armoede en Sociale Uitsluiting. De maatschappelijke beleidsnota Armoede en sociale uitsluiting (*Parl. St. VI. Parl. 1997-1998, nr. 929/1*) die het resultaat daarvan was, was een degelijk werkstuk en bevatte concrete beleidsvoorstellen op diverse domeinen. Uit de naderhand ingediende moties van aanbeveling bleek dat alleen het Vlaams Blok nog achter alle beleidsaanbevelingen stond. Het waren geen wondermiddelen, maar maatregelen van structureel belang. Het Vlaams Blok deed in de plenaire vergadering een oproep om in Vlaanderen een meer vastberaden beleid te voeren : om de armoede in Vlaanderen effectief aan te pakken was het nodig een aantal hefbomen te claimen die tot de federale bevoegdheid behoren, economische hefbomen, maar ook de splitsing van de sociale zekerheid.

Spreker wil de consensustekst van de commissie ad hoc, nl. de Maatschappelijke beleidsnota, als uitgangspunt nemen voor zijn betoog, en niet de aangenomen motie. Van de veertien aanbevelingen is er na vijf jaar tijd weinig gerealiseerd. Volgens de heer Ides Nicaise, zowat de geestelijke vader van de Maatschappelijke beleidsnota, op de hoorzitting (verslag zie *Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1230/3*) zijn er stappen in de goede richting gezet, maar op



veel vlakken is er niets gerealiseerd of is er een achteruitgang vast te stellen (bv. het toenemend aantal plaatsingen in de bijzondere jeugdzorg).

Vrij snel werd het Steunpunt tot bestrijding van Armoede, Bestaansonzekerheid en Sociale Uitsluiting opgericht. Het Vlaams Blok was hier niet tevreden mee : een federaal steunpunt staat haaks op de visie dat meer hefboomen naar Vlaanderen moeten worden overgeheveld. Volgens de heer Felix Strackx heeft Vlaanderen zich ook laten doen : het aantal beheersmandaten was niet in verhouding tot de middelen die Vlaanderen heeft ingebracht. Blijkbaar had men dit ervoor over om van de lastige armoedeproblematiek verlost te zijn. Achteraf gezien is het Steunpunt uiteraard niet het tovermiddel gebleken. Met het tweejaarlijks produceren van een rapport, dat overigens nog niet in dit parlement werd besproken, raakt het probleem natuurlijk niet opgelost.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat het onjuist is te beweren dat geen enkele partij aandacht heeft besteed aan het niet respecteren van het samenwerkingsakkoord met de federale overheid. De CD&V heeft hierover herhaaldelijk amendementen ingediend bij de begroting, vragen gesteld en een motie ingediend.

De heer Felix Strackx vraagt zich af waartoe de commissie ad hoc heeft geleid. De armen hebben nood aan concrete beleidsdaden, niet aan bergen papier. Met dit ontwerpdecreet kan men zich opnieuw de vraag stellen waartoe het zal leiden. De inhoud ervan is ontgoochelend ; de vlag dekt de lading niet. Het gaat slechts om enkele aspecten van armoedebestrijding : nl. enkel om de aanbevelingen 13 en 14 van de maatschappelijke beleidsnota, die ondersteunende maatregelen betreffen. Van de twaalf andere aanbevelingen die op inhoudelijke maatregelen slaan, is niets terug te vinden in dit ontwerpdecreet. De kern van het ontwerpdecreet gaat over het oprichten van structuren, gepalaver, papierbergen en wetenschappelijk onderzoek. De heer Ides Nicaise had er nog op gewezen dat men het aantal overlegorganen niet nodeloos moet optrekken. Afdeling 3 van het ontwerpdecreet over de ervaringsdeskundigen, is volgens de heer Felix Strackx wel wat concreter.

De heer Felix Strackx zal zich niet verzetten tegen het ontwerpdecreet, maar hij roept iedereen op het geen alibi te laten zijn om het geweten te sussen. Men mag niet de indruk geven dat men met armoedebestrijding bezig is.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel is verheugd met het ontwerpdecreet. Het ontwerpdecreet bevestigt de armoedewerking die al langer dan vandaag bezig is. Het structureert en geeft er vorm aan. Het lid geeft toe dat de titel misschien niet helemaal de lading dekt. Beter ware het te spreken van een decreet waarbij het armoedebeleid gestalte krijgt. De algemene contouren van het armoedebeleid worden vastgelegd, en daardoor wordt de continuïteit gegarandeerd. Het ontwerpdecreet bevat een goede en bruikbare definitie van armoede. Structurering wordt ingeschreven en eindelijk is er een decreetale basis voor de subsidiëring van de verenigingen waar armen het woord nemen. Er is consensus over de principes van het beleid die opgenomen zijn in het ontwerpdecreet. Ook de Agalev-fractie staat achter inclusiviteit, doelmatigheid, samenhang, preventie en vooral participatie en dialoog met de doelgroep. Spreker meent te weten dat dit de eerste maal is dat dat laatste principe decretaal wordt ingeschreven. Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt wel hoe de participatie op de verschillende niveaus uitgewerkt zal worden in de uitvoeringsbesluiten.

Er blijven nog andere vragen overeind. Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt hoe de samenhang in het beleid van de verschillende overheden gestalte zal krijgen. Sommige sprekers op de hoorzitting hadden blijkbaar al zicht op de ontwerpuitvoeringsbesluiten. Zij gaven te kennen dat een aantal elementen nog onduidelijk zijn. Spreker vraagt daarom naar verduidelijking.

Op de hoorzitting hadden sommige sprekers ernstige twijfels over de verhouding tussen het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, en haar leden, de verenigingen, meer bepaald over de opdracht van het Netwerk om de middelen te verdelen. Het Vlaams Netwerk is ook niet onverdeeld gelukkig met deze opdracht, maar is geen vragende partij om het anders te organiseren. De Vlaamse regering zal de verdeelsleutels bepalen. Het Vlaams Netwerk vraagt voldoende garanties dat de werkwijze die zij voor ogen hebben, gerespecteerd kan worden. Het netwerk wil niet als agent optreden ten aanzien van de verenigingen. Spreker rekent erop dat de minister hiermee rekening houdt in de uitvoeringsbesluiten. Het Vlaams Parlement zal dit ook opvolgen ; als het niet goed loopt, kan het decretaal nog rechtgetrokken worden, meent spreker.

Volgens mevrouw Ria Van Den Heuvel is het nooit de bedoeling geweest om met voorliggend ontwerpdecreet het weggefallen van het SIF-beleid te compenseren, maar er leeft terecht de bezorgdheid

hieromtrent. Het lid hoopt dat de minister erover waakt dat het armoedebeleid op lokaal niveau verder wordt opgenomen, via het lokaal sociaal beleid.

Eén discussiepunt is nog niet beslecht, meent mevrouw Ria Van Den Heuvel : horen de verenigingen nu thuis bij Welzijn of vallen ze beter onder Cultuur ? Iedereen is het erover eens dat die vraag te laat komt ; de betrokkenen zijn immers absoluut vragende partij om zo snel mogelijk over een decretale basis te beschikken.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen onderstreept dat het zinvol was een hoorzitting te organiseren. Als het voorstel van decreet van de CD&V al was goedgekeurd voor de begroting 2002 of 2003, dan zou er al deels een kader voor het armoedebeleid geweest zijn. Want ook voor het voorstel werd de goedgekeurde motie als uitgangspunt genomen. Omdat het een parlementair document was en omdat het de algemene lijnen bevat voor het uitzetten van een beleid. De belangrijkste kapstukken in de motie waren continuïteit, betrokkenheid en horizontaal beleid.

Het voorstel van decreet stelt het belang van de dialoog met armen centraal. De dialoog is reeds in het Algemeen Verslag over de Armoede als een belangrijk element naar voren geschoven, en de commissie ad hoc heeft dit bevestigd. Dialoog vergt tijd en het volstaat niet de armen op het einde van de rit te betrekken. Daarom verschilt het voorstel van decreet enigszins van het ontwerpdecreet.

Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen werd op de hoorzitting onderstreept dat continuïteit, betrokkenheid en horizontaal beleid gerealiseerd werd via de voormalige Vlaamse Intersectorale Commissie Armoedebestrijding (VICA) en de verschillende werkgroepen. Dat was naar verluidt een goed model. De opdrachten van de VICA waren : 1. beleidsrelevante kennis verzamelen over de achterstellingsproblematiek, 2. voorstellen formuleren voor gerichte maatregelen tot voortgangsbewaking van het Algemeen Verslag van de Armoede, door thematische fiches met concrete beleidsaanbevelingen inzake huisvesting, werkgelegenheid, gezondheid, onderwijs en welzijn aan de Vlaamse regering over te maken, en 3. geïntegreerde (onderzoeks)programma's voor armen coördineren. Vooral door de samenstelling (zie toelichting 1) werd VICA als ruim overlegorgaan geapprecieerd. Het gaat het lid niet om de naam VICA, maar dit model is vollediger dan hetgeen in het ontwerpdecreet wordt voorgesteld. Een vaste, brede structuur die regelmatig samenkomt, is slagkrachtiger en is de meest adequate oplossing voor

het voeren van een horizontaal beleid, door de banden met de administratie en alle kabinetten.

Een tweede groot verschil met het ontwerp is dat het voorstel van decreet geschreven is vanuit een parlementaire reflex, zegt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. Voor een dergelijk decreet is dit ook noodzakelijk, oordeelt het lid. Voor een nieuw aangetreden Vlaamse regering is het zeer moeilijk om reeds kort na haar aantreden een actieplan op te stellen. Daarom is het – in het licht van de continuïteit – wenselijk dat een orgaan als de VICA een soort voorzet aan de nieuwe ministers kan geven. Bij de eerste begrotingsaanpassing kunnen eventueel aanpassingen aangebracht worden.

Spreeker merkt ook op dat het parlement steeds betrokken moet worden, in die zin dat het op de hoogte moet worden gebracht van alle protocollen en akkoorden die met de verschillende bestuursniveaus gesloten worden. Spreeker betreurt dat het parlement pas achteraf vernam dat het Vlaams actieplan opgenomen werd in het federale plan dat de Europese Unie vroeg conform de Top van Lisbon.

Een derde aspect is de erkenning van de verenigingen waar armen het woord nemen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen zegt inspiratie te hebben gezocht bij de socio-culturele sector waar erkenning en subsidiëring opgesplitst zijn. Verenigingen kunnen ook subsidies krijgen van andere instanties dan de Vlaamse overheid. Bij een koppeling tussen erkenning en subsidiëring worden subsidies geblokkeerd als ze geen erkenning hebben. De verenigingen zijn volgens spreker lokaal het meest vertegenwoordigd in de lokale cultuurraden. In de cultuursector wordt erkenning losgekoppeld van subsidiëring. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil de discussie over de keuze voor de cultuur- of welzijnssector nu niet ten gronde voeren : ook zij wil geen vertraging voor deze decretale basis. Ze pleit er wel voor om zoveel mogelijk analogie na te streven met de cultuursector, en erkenning te onderscheiden van subsidiëring, om een eventuele latere omschakeling niet te veel te bemoeilijken. Bij de subsidiëring moet een onderscheid gemaakt worden tussen een basissubsidie en projectmatige subsidiëring. De basissubsidiëring moet de normale werking garanderen (personeel). Een erkenning moet voldoende zijn om een basissubsidiëring te krijgen. Extra incentives kunnen gegeven worden op basis van een ingediend plan, op projectmatige basis. Het projectmatige is veelal op maat van het door de regering nagestreefde beleid.

Verbindingen met reguliere verenigingen zijn essentieel voor de participatie van armen, zegt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verder. In andere verenigingen leeft echter vaak een andere cultuur, waardoor de link niet altijd makkelijk is. Om die participatie te stimuleren kunnen projectmatig incentives gegeven worden aan de reguliere verenigingen. Het lid denkt bijvoorbeeld aan Welzijnschakels die nu uit de boot valt, en die nochtans een belangrijke rol speelt inzake cultuur.

De indieners van het voorstel van decreet voorzien ook in een soort bovengroepering van de verenigingen. Het behouden van de naam 'Forum van armoedeorganisaties' zou getuigen van continuïteit. Het forum zou legislatuurgebonden erkend moeten worden en opdrachten krijgen, zodat bureaucratie vermeden kan worden. Er moet ook vermeden worden dat de overkoepelende organisatie een rol moet spelen bij de erkenningen en de verdeling van de middelen. Spreker is benieuwd naar het antwoord van de minister op de kritiek die hieromtrent op de hoorzitting werd geuit. Het is aan de administratie om dit uit te voeren op basis van adviezen. Spreker vraagt zich ook af of er voorzien is in een bezwaarprocedure. Het moet de bedoeling zijn zoveel mogelijk regulier beleid te voeren.

In het voorstel werden geen criteria opgenomen waaraan verenigingen moeten beantwoorden om erkend te worden. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkt dat die beter opgenomen worden in de toelichting en niet in de tekst van het decreet zelf. Het lid is ook gekant tegen het opnemen van de VZW-formule als vereiste. Dan hebben de verenigingen de handen vrij als een andere formule beter blijkt. Heel wat verenigingen in de socio-culturele sector zouden het moeilijk krijgen als ze de omslachtige procedures conform de VZW-formule moesten volgen, meent spreker, bv. bij de aanwerving van personeel.

In het voorstel van decreet wordt voor de ervaringsdeskundigen naast opleiding ook uitdrukkelijk bijscholing gevraagd, vanwege het noodzakelijke permanente karakter, zegt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. Ervaringsdeskundigen moeten ingeschakeld worden in de sectoren die met armoede geconfronteerd worden, niet in alle sectoren want dat zou contraproductief kunnen werken. De Vlaamse regering moet uitzonderingen op de regelgeving toestaan. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat men op plaatsen met een reeds strikte personeelsbezetting ervaringsdeskundigen als regulier personeel moet aanwerven. De ervaringsdeskundigen moeten de handen vrij kunnen houden

om te kunnen optreden als bemiddelaar. Ze zijn moeilijk te vatten in een regulier kader.

Het voorstel van decreet gaat uit van de mogelijkheid om samenwerkingsverbanden te creëren met gemeenten en provincies, zegt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. Er zijn in dat verband goede tradities, bv. inzake de SIF-gelden. De Vlaamse overheid heeft geen vat op het lokale beleid, maar het lid deelt de bezorgdheid dat er soms enige sturing nodig is ten voordele van de minst mondigen, de armen, zeker als er een tekort aan middelen is. De indieners van het voorstel verplichten de samenwerking met gemeenten en provincies niet, maar wijzen wel op de mogelijkheid. De incentives moeten kunnen uitgaan vanuit het laagste niveau. Samenwerkingsverbanden zijn belangrijk voor het afstemmen van het beleid in een bepaalde richting.

Verder bepaalt het voorstel van decreet dat 0,7 percent van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap moet uitgaan naar armoedebeleid. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen weet dat dit een vrome wens is; anderzijds zou kunnen blijken dat dat percentage gehaald wordt als men een horizontale begroting opstelt. Een horizontale begroting zou overigens het voordeel bieden dat alle uitgaven voor armoedebeleid vanuit de verschillende departementen goed opgevolgd kunnen worden. Als signaal voor de armen en de publieke opinie is het belangrijk dit als streefdoel op te nemen.

Spreker kondigt amendementen aan die deze elementen bevatten en nodigt de meerderheid uit ze mee te ondertekenen.

De heer Jan Van Duppen stelt vast dat iedereen wat op dezelfde golflengte zit. Hij wenst niet in herhaling te vallen en wil kort nog enkele punten aanhalen. Spreker mist in het ontwerp het belang van de connecties met het federale en het Europese niveau, die nochtans zeer belangrijk zijn in het armoedebeleid. Ten tweede pleit hij ervoor om de grondrechten zoals het recht op huisvesting, onderwijs, werk, enz. prominenter aan te brengen in dit verhaal. Ten derde is het positief dat uitgegaan wordt van het armoedebeleid als een inclusief beleid. Spreker merkt op dat vorig jaar 21.000 gezinnen afgesloten werden van gas en elektriciteit. Ten vierde staat spreker volledig achter een 'toetsingsbeleid', wat inhoudt dat de implicaties van iedere maatregel voor de armen wordt nagegaan. Ten vijfde ligt de verdeling van de middelen door het Vlaams Netwerk moeilijk. Ten zesde sluit hij zich aan bij de uitspraken van de andere leden over de situatie en het statuut van de ervaringsdeskundigen.

Tot slot twijfelt de heer Jan Van Duppen niet aan de goede bedoelingen van de lokale beleidsverantwoordelijken, maar in de praktijk is het hemd altijd nader dan de rok, ook als het erop aankomt te beslissen over de aanwending van de SIF-middelen die nu naar het Stedenfonds en het Gemeentefonds gaan. Het hemd is het kortetermijnsucces, de rok het langetermijnsucces. Als men geconfronteerd wordt met de politiehervorming of andere kosten, is het gevaar niet denkbeeldig dat daarvoor geopteerd wordt. Spreker pleit niet voor betutting van de lokale besturen, maar om beleid te maken moet men voldoende afstand kunnen nemen van de plaatselijke beslommeringen. Die lijken immens en maken het soms onmogelijk om zonder steun mee te gaan in het Vlaamse armoedebeleid. Daarom wil het lid van de minister horen welke controle zij kan uitoefenen of welke krachtadige stimuli zij voorhanden heeft om lokale besturen daartoe aan te zetten. Anders dreigt het probleem dat de verschuiving van de armoede naar de grote steden versterkt wordt.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey staat achter een structuur voor de ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen, een decretale basis voor een inclusieve aanpak. Een snelle goedkeuring van het ontwerpdecreet is wenselijk, maar het lid pleit ervoor ook de principes snel te concretiseren op het veld.

Spreker mist in het ontwerpdecreet de link met het Europese niveau. Via het samenwerkingsakkoord is er de link met het federale niveau. Samenlezing van het samenwerkingsakkoord en het ontwerpdecreet zou geïntegreerd moeten worden in de finale beslissing over dit ontwerpdecreet. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey heeft hiervoor niet onmiddellijk een oplossing. De samenlezing is niet evident. Uiteraard is dit belangrijk voor de administratie, de regeringen en ook voor de verenigingen. Uit deze bespreking zou een soort handleiding gepuurd moeten kunnen worden, een gecoördineerde tekst. Als men het samenwerkingsakkoord en het ontwerpdecreet naast elkaar legt, dan stelt men vast dat artikel 3 en 4 van het ontwerpdecreet een hernemen is van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord van mei 1998. Het is positief dat dezelfde doelstellingen naar voren worden geschoven. Men kan zich afvragen wat de normatieve waarde is van dat artikel dat alleen principes bevat. Anderzijds brengt het de continuïteit voor het voetlicht en gaat het om lovenswaardige principes.

Wat de timing van de actieplannen betreft, kan men niet meer terugkomen op de Europese consensus hieromtrent en het ritme dat wordt opge-

legd, zegt mevrouw Trees Merckx-Van Goey. Zich in dat ritme inschrijven heeft het positieve gevolg dat het opstellen van het actieplan los staat van verkiezingen en andere politieke ritmes.

Belangrijk in het samenwerkingsakkoord is de oprichting van een steunpunt en de wijze waarop de permanente samenwerking moet verlopen, meent mevrouw Trees Merckx-Van Goey. Spreker wenst zich niet uit te spreken over de werking van het Steunpunt. Hoeveel heeft Vlaanderen zich geëngageerd in het samenwerkingsakkoord? Moet het zijn engagementen blijven nakomen? Er is duidelijkheid nodig: ofwel treedt Vlaanderen proactiever op ten opzichte van het Steunpunt ofwel moet er iets parallels opgericht worden binnen de Vlaamse bevoegdheden. Spreker pleit ervoor om de zaken in ieder geval niet gecompliceerder te maken. Spreker stelt vast dat in het samenwerkingsakkoord geen procedure opgenomen is om er eventueel wijzigingen in aan te brengen. Worden er punten gewijzigd?

Mevrouw Patricia Ceysens zegt namens de VLD-fractie het ontwerpdecreet te steunen. Uit de hoorzitting, die zeer zinvol was, heeft spreker één punt meegenomen: wie maakt uit wie wat krijgt?

#### *Antwoord van de minister en repliek van de leden*

Minister Mieke Vogels antwoordt dat het ontwerpdecreet uiteraard niet de ambitie heeft om de armoede op te lossen. Men mag niet de illusie hebben dat men in deze maatschappij de armoede snel kan oplossen. Armoede wordt niet opgelost door meer geld te geven. Dankzij het Vlaams Actieplan is tot in het beleid doorgedrongen dat armoedebestrijding een zeer intensief werk is dat op verschillende domeinen van het leven moet inspelen. Daarom is een structureel kader belangrijk, dat permanent alle aspecten in het oog houdt en waar alle partners een plaats hebben en structureel financieel ondersteund worden. Reeds bijna tien jaar geleden werd in het Algemeen Verslag van de Armoede om een structureel kader en continuïteit in de ondersteuning gevraagd. Als kader is dit ontwerpdecreet toch een belangrijke stap. Het bepaalt de plaats van de verenigingen, de overheden, de financieringswijze en legt bepaalde principes, definities vast, wat niet onbelangrijk is om continuïteit in het beleid te garanderen. Er wordt de nadruk gelegd op het inclusieve karakter van armoedebestrijding en stelt de verenigingen waar armen het woord nemen centraal. Er wordt gekozen voor de dialoogmethode als een belangrijk instrument. Het ontwerpdecreet regelt op het Vlaamse niveau de werkinstrumenten voor het armoedebeleid.

Volgens de minister wordt het armoedeprobleem niet opgelost door de staatstructuren te wijzigen. Het Europese kader is niet te miskennen en ook de lokale besturen zijn noodzakelijke partners omdat het probleem zo complex is. De leden stelden verschillende vragen over de relaties met andere bestuursniveaus. Inzake het samenwerkingsakkoord met de federale overheid kan bij de artikelsgewijze bespreking bekeken worden of dit tekstueel meer plaats kan krijgen in dit ontwerpdecreet. Het is niet noodzakelijk gezien het samenwerkingsakkoord decretaal bekrachtigd is. Op Europees niveau is een goede evolutie merkbaar. Armoedebeleid is als één van de belangrijke actiepunten opgenomen, mee onder impuls van het destijds Belgische voorzitterschap. Van de verschillende lidstaten worden actieplannen gevraagd, naar het goede voorbeeld van Vlaanderen. Het is logisch dat de Vlaamse actieplannen in de federale plannen ingebracht worden. De Vlaamse regering keurt op 31 januari 2003 het Vlaamse actieplan goed ; het federale plan wordt verwacht tegen juli 2003.

De relaties met de lokale besturen worden gevat in het ontwerpdecreet Lokaal sociaal beleid dat moet trachten het lokale en Vlaamse beleid in dezelfde richting te sturen. Waar begint en eindigt de lokale autonomie ? Dat is moeilijk te beantwoorden. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) erkent dat armoedebestrijding één van de kerntaken is van de lokale besturen. De lokale besturen worden in het ontwerpdecreet Lokaal sociaal beleid uitgenodigd om een planning te maken over de concretisering van het armoedebeleid. Kan de Vlaamse overheid meer dwingend optreden ? Via het voorontwerp van decreet Lokaal sociaal beleid worden gemeenten die inspanningen doen, financieel beloond. In de sectorale financiering kunnen een aantal erkenningsvoorwaarden ingebouwd worden. Gemeenten die in hun planning bv. het betrekken van armen in de kinderopvang vooropstellen, zullen meer middelen van de Vlaamse overheid kunnen ontvangen. De minister meent dat dit een goede stimulans is, maar is er zich van bewust dat de inspanningen steeds verschillend zullen blijven afhankelijk van de gemeente ; dat is het spel van de democratie. Het heeft geen zin om het armoedebeleid van bovenaf in te vullen ; elke gemeente heeft zijn eigen realiteit. Conform het actieplan dat samen wordt uitgevoerd met de cel Lokaal sociaal beleid in de Vlaamse administratie, is het de bedoeling om participatie een groter gewicht te geven, te vergelijken met de vroegere SIF-beleidsplannen waarbij OCMW's en gemeenten afspraken maakten en daarbij het middenveld moesten betrekken. Eind 2003 zou in elke gemeente een sociaal forum ad hoc plaatsvinden waar een eerste

lokaal sociaal beleidsplan wordt uitgetekend. Dit wordt georganiseerd vanuit de cel Lokaal sociaal beleid in nauwe en enthousiaste samenwerking met de VVSG en andere op het terrein actieve partners. Het moet een eerste oefening worden in het vinden van een methodiek voor het opmaken van de toekomstige beleidsplannen. Goede praktijkvoorbeelden zullen door VVSG en administratie worden doorgegeven en in besluiten worden opgenomen.

De heer Jan Van Duppen is van mening dat zeker 50 percent van de gemeenten in dat verhaal zullen meegaan, maar andere zullen niet overhaald kunnen worden door de extra middelen. Volgens spreker hoort het spel van de democratie niet thuis in deze problematiek ; het gaat om pseudo-democratie. Contingenten arme bewoners worden door een selectie verplaatst naar de grote steden. Hetzelfde gebeurt met de asielzoekers. Het is evenmin een oplossing om massaal middelen aan die steden te geven, want dan valt de verdoken armoede op het platteland uit de boot. Volgens de heer Jan Van Duppen volstaat 'de voorgehouden wortel' niet. Er is een kader nodig waardoor de lokale besturen binnen de financiering verplicht worden bepaalde initiatieven te nemen, waaraan ze een eigen invulling kunnen geven.

De minister repliceert dat dit gebeurt via de sectorale middelen. Als de Vlaamse overheid kinderopvang, ouderenzorg, thuiszorg enz. financiert, dan legt zij haar prioriteiten. Ten tweede, het Gemeentefonds en het Stedenfonds geven merkelijk meer middelen op basis van criteria die te maken hebben met armoede. Kan men de verschuiving naar de grote steden vermijden ? Die is deels mee georganiseerd door de landelijke OCMW's, maar het gebeurt ook op vraag van de vluchtelingen voor wie het niet evident is om in een landelijke gemeente te leven. De heer Jan Van Duppen repliceert dat het soms ook anders loopt ; in sommige landelijke gemeenten worden vluchtelingen vaak beter geïntegreerd dan waar ook, als het maar goed georganiseerd wordt. Wat hij wil zeggen, is dat er altijd gemeenten zullen zijn die de middelen van de Vlaamse overheid zullen versmaden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat de middelen van het Gemeentefonds inderdaad toegekend worden op basis van bepaalde parameters, maar dit betekent nog niet dat ze ook op die basis besteed worden. Ten tweede moet men zich ervoor hoeden het hele armoedebeleid te koppelen aan het welzijnsbeleid. Daarnaast is er bijvoorbeeld huisvesting die lokaal een harde economische werkelijkheid is. Armoedebestrijding mag niet eenzijdig

dig aan het lokaal sociaal beleid gekoppeld worden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey meent dat men misschien inspiratie moet zoeken in het SIF-decreet. In het begin was er lokaal veel weerstand ten opzichte van de verslaggeving, het overleg, enz. maar mettertijd voelden de lokale mandatarissen zich er beter bij omdat de resultaten op het veld merkbaar werden. Spreker pleit er niet voor om hetzelfde systeem van rapportering over te nemen, maar louter sectorale financiële beloning lijkt het lid onvoldoende. De heer Jan Van Duppen merkt op dat het wegvallen van de weerstand van de lokale mandatarissen veeleer te maken had met het vinden van achterpoortjes voor oneigenlijk gebruik van de middelen. Volgens de minister toont dat aan hoe moeilijk het is lokale mandatarissen tot iets te verplichten. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is van oordeel dat men nu wel van het ene uiterste in het andere vervalt. Het lid vreest dat de lokale besturen niet de kaart van de armen zullen trekken.

De minister wil verder stilstaan bij de belangrijkste instrumenten op het Vlaamse niveau. Het belangrijkste instrument dat gecreëerd wordt, is het Vlaams Netwerk van Verenigingen waar armen het woord nemen. Het is de partner van de Vlaamse overheid, die vanuit het middenveld het beleid mee concretiseert. Vanuit een duidelijke autonomie, via beleidsplannen en jaarlijkse uitvoeringsplannen. De Vlaamse overheid heeft in de gezondheidssector reeds dergelijke ervaring met de Vereniging voor Alcohol- en Andere Drugproblemen (VAD) en Sensoa. Op basis van beleidsplannen van de Vlaamse overheid worden middelen toegekend die ze dan verder verdelen onder actoren op het terrein die ze deelopdrachten laten uitvoeren. Het Vlaams Netwerk beslist autonoom hoe ze de beleidsplannen uitvoert ; ze kan VZW's betalen om deelopdrachten uit te voeren.

Het Vlaams Netwerk laten bestaan uit de verenigingen waar armen het woord nemen, is niet hetzelfde als het erkennen van die verenigingen, zegt de minister verder. Het is absoluut de keuze van de Vlaamse regering om geen nieuwe sector op te richten en verenigingen te erkennen. Dat is niet haalbaar : momenteel zijn er 53 verenigingen die Vlaamse middelen ontvangen, 41 ervan zijn zeer kleine verenigingen (bereiken ongeveer 40 gezinnen en ontvangen ongeveer 3.750 euro jaarlijks). Ze zijn een erg dynamisch gegeven en zijn wars van paperassen. Ook als men erkenning en subsidiëring ontkoppelt, ontstaat er toch een stuk bureaucratie (opvolging, controle, verlenging van erkenningen, enz.). De sterkte van het systeem ligt

erin dat het Vlaams Netwerk perfect de dynamiek op het terrein kan volgen, aangezien de verenigingen lid zijn. Het Netwerk kan zo beoordelen welke verenigingen het beste bepaalde deelopdrachten van de beleidsplannen kunnen uitvoeren. Mogelijks kunnen dit zelfs verenigingen zijn die niet beantwoorden aan de omschrijving in het ontwerpdecreet en dus geen lid zijn van het netwerk. Het Netwerk kan voor een deel van de uitvoering van het beleidsplan ook een beroep doen op andere ondersteunende organisaties, bv. Welzijnszorg.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen herhaalt dat het niet opportuun is dat al die kleine verenigingen opgericht moeten worden als VZW. Het lid is pleitbezorger voor het model in de migrantensector : alleen de koepelorganisatie moet aan strenge normen beantwoorden ; de aansluiting van de verenigingen wordt verder intern gereguleerd. Minister Mieke Vogels is van oordeel dat de oprichting van een VZW geen zware procedure is. Bovendien kan het Vlaams Netwerk hierin ondersteuning bieden. Het lid spreekt zichzelf tegen, zegt de minister. Als de Vlaamse overheid de verenigingen zou moeten erkennen, dan zouden de verenigingen zeker VZW's moeten zijn, want de overheid kan enkel VZW's erkennen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkt dat zij pleit voor de erkenning van een koepelorganisatie. Ze herhaalt dat de regeling in het voorliggende ontwerp tot te veel administratieve rompslomp zal leiden. De minister vindt dat het lid het probleem overschat. Er is lang nagedacht over het eventueel onderbrengen van de verenigingen onder het decreet op het socio-cultureel werk. Het is echter zeer moeilijk voor die verenigingen om aan dat decreet te beantwoorden, zeker omdat men over heel Vlaanderen moet werken. De eigenheid van de verenigingen vraagt een eigen regeling. Met voorliggende regeling kan rekening gehouden worden met de dynamiek en kan er anderzijds toch voldoende ondersteuning worden gegeven, meent de minister.

Van het model VICA zijn er voor- en tegenstanders, zegt de minister verder. Een vaak gehoorde kritiek was de logge werking ervan, met een te groot aantal partners, waardoor de armen onvoldoende aan bod kwamen. De verenigingen waar armen het woord nemen, hebben tijd nodig voor dialoog, de andere partners (sociale partners, administratie, VOI's) nemen die tijd niet. Vandaar dat de VICA werd afgeschaft. De minister wenst het niet opnieuw te verankeren in een ontwerpdecreet. De twee instrumenten in het ontwerpdecreet, nl. het permanent overleg en het Vlaams actieplan, bieden op een minder rigide manier de mogelijkheid om én de verenigingen, en de administratie en

de sociale partners aan het woord te laten komen. Het Vlaams actieplan is eigenlijk de voortzetting van het werk van de administratie in de VICA. De nadruk lag toen echter vooral op het uitwerken van een toekomstvisie, terwijl het belang van het Vlaams actieplan ligt in de concretisering van het beleid. Vorig jaar werd het Vlaams actieplan voor het eerst voorgelegd aan de SERV-partners en werd er afgesproken om dit op permanente basis voort te zetten. Het Vlaams actieplan is een voorstel van de Vlaamse regering waarover de sociale partners, het parlement en de verenigingen nadien reflecteren. Het actieplan is een opdracht van de Vlaamse regering die wel permanent luistert naar de verenigingen, maar die op een gegeven ogenblik haar verantwoordelijkheid moet nemen. Met het permanent overleg en het Vlaams actieplan wordt iedereen betrokken die betrokken moet worden, en dit op een soepele manier die kan evolueren. Dit wordt niet decretaal verankerd, maar opgenomen in uitvoeringsbesluiten.

Tot slot benadrukt de minister dat het uiteraard niet de bedoeling is dat de ervaringsdeskundigen de verenigingen zouden vervangen, zoals tijdens de hoorzitting werd gevreesd. Het is evident dat geld wordt uitgetrokken om hen tewerk te stellen. De minister heeft zelf binnen haar bevoegdheden het voorbeeld gegeven door hiervoor extra middelen uit te trekken voor de regionale instituten voor samenlevingsopbouw (RISO), de centra algemeen welzijnswerk en de bijzondere jeugdzorg.

#### IV. Artikelsgewijze bespreking en stemming

##### Hoofdstuk I : Algemene bepalingen en definities

###### Artikel 1

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat zij in haar voorstel van decreet aanvankelijk ook had opgenomen dat het een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid regelt, maar dat het legistiek advies van de diensten van het Vlaams Parlement luidde dat het voorstel van decreet zich moet beperken tot gemeenschapsaangelegenheden, vermits er in het voorstel van decreet geen linken zijn naar de gewestbevoegdheden in het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest. Hoe denkt de minister dit ontwerp van decreet van toepassing te maken op Brussel ?

De minister antwoordt dat dit ontwerp van decreet zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden

wil regelen, omdat het armoedebeleid een inclusief beleid is, dat bijvoorbeeld ook betrekking heeft op huisvesting, wat een gewestbevoegdheid is. In Brussel worden de gewestbevoegdheden uitgeoefend door het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest. Er kunnen in het kader van het Brussels-Hoofdstedelijk beleid afspraken worden gemaakt om in Brussel min of meer dezelfde acties te ondernemen. In Vlaanderen is er een minister bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden. In de toekomst zal in het Vlaams actieplan het hoofdstuk Brussel moeten worden opgenomen vanuit de minister die in de Vlaamse regering bevoegd is voor Brusselse Aangelegenheden. Voorts stelt de minister dat in dit decreet geen linken nodig zijn met het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest, omdat het hier nog maar gaat om een decretaal kader waarin een aantal instrumenten voor het armoedebeleid worden vastgelegd, en niet om een decreet dat het beleid operationeel wil maken op het terrein.

Artikel 1 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

###### Artikel 2

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vindt het zinvol dat artikel 2 een uitgebreide lijst definities bevat.

- Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om aan 8° toe te voegen wat volgt :

"Dit participatieproces garandeert een permanente dialoog met voldoende regelmaat en tijd" (Am. Nr. 1, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat de ervaring inzake dialoog met armen leert dat het erg belangrijk is dat de dialoog met voldoende regelmaat en tijd plaats vindt. Dit moet een basishouding zijn om tot een echte dialoog te kunnen komen.

De minister antwoordt dat men omwille van legistische redenen in de definitie van een bepaald woord, in casu 'dialoog', in de omschrijving niet opnieuw het te definiëren woord 'dialoog' mag gebruiken.

Het amendement nr. 1 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 2 wordt aangenomen met 12 stemmen bij 2 onthoudingen.

## Hoofdstuk II : Uitgangspunten

### Artikel 3

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt hoe de minister een armoedebeleid denkt te voeren voor de Vlamingen in Brussel. Ook in Brussel moeten de rechten die vastgelegd zijn in artikel 23 van de Grondwet worden gewaarborgd. De minister verwijst naar haar antwoord op de vraag over Brussel bij artikel 1.

Artikel 3 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

### Artikel 4

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat de minister in de memorie van toelichting spreekt van linken met het federale en Europese niveau, maar dat die linken niet aanwezig zijn in de tekst van het ontwerp van decreet. Waarom wordt dit niet in het ontwerp opgenomen ?

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt wat de minister in 1° bedoelt met 'diverse beleidsdomeinen'. De minister antwoordt dat hiermee alle beleidsdomeinen worden bedoeld.

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers, mevrouw Ria Van Den Heuvel en mevrouw Patricia Ceysens hebben een amendement ingediend om aan het tweede lid een 5° en 6° toe te voegen, die luiden als volgt :

5° de opvolging van het Samenwerkingsakkoord betreffende de bestending van het armoedebeleid (BS 17 december 1998) ;

6° de afstemming met Europees, federaal en provinciaal/lokaal beleid." (Am. Nr. 2, Stuk 1230/2)

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat een inclusief beleid veronderstelt dat alle mogelijke beleidsmaatregelen die op het federale niveau genomen worden met een positieve of negatieve weerslag op het armoedebeleid in Vlaanderen opgevolgd worden. Dit samenwerkingsakkoord werd herhaaldelijk genegeerd, én door de federale verantwoordelijken én door de Vlaamse beleidsverantwoordelijken. Daarom lijkt het belangrijk in het Vlaamse kaderdecreet armoede hiernaar te verwij-

zen teneinde een inclusief beleid te kunnen krijgen.

Vlaanderen is ook betrokken voor het armoedebeleid op andere beleidsniveaus, zowel Europees, als federaal en lokaal/provinciaal. Een afstemming van het Vlaamse beleid met deze niveaus is essentieel.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat de meerderheid dit amendement wil steunen. Een afstemming van het beleid op de verschillende beleidsniveaus is zeker nodig.

De minister antwoordt dat het inderdaad zinvol is om in een kaderdecreet naar de andere bevoegdheidsniveaus te verwijzen. Het armoedebeleid is immers een vertikaal beleid dat alle bevoegdheidsniveaus vat.

Het amendement nr. 2 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. Het aldus geamendeerde artikel 4 wordt eveneens unaniem aangenomen met 14 stemmen.

## Hoofdstuk III : Coördinatie en organisatie

### Artikel 5

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt zich af of men vanuit pragmatische overwegingen niet beter vager formuleert wanneer het actieplan Armoedebestrijding moet worden opgesteld, zodat het actieplan niet noodzakelijk negen maanden na het aantreden van de Vlaamse regering moet worden opgesteld. Zo kan er beter rekening worden gehouden met andere armoedeverlagen die op regelmatige momenten moeten worden uitgebracht, en met de beleidsnota die de minister bevoegd voor het armoedebeleid bij het begin van de legislatuur moet opstellen.

Voorts wil de spreker weten wat er met participatie wordt bedoeld. Zal de regering de voorzet geven voor het actieplan en nadien pas het actieplan voorleggen aan de doelgroepen ? De spreker vraagt ook welke doelgroepen in dit artikel worden beoogd.

De spreker stelt dat in voorliggend ontwerp van decreet enkel wordt bepaald dat de Vlaamse regering bij een actualisering van het actieplan aan het Vlaams Parlement moet rapporteren. Op deze wijze wordt het Vlaams Parlement onvoldoende bij



het armoedebeleid betrokken. De spreker denkt bijvoorbeeld ook aan een rapportage wanneer het actieplan wordt ingediend, en vervolgens een jaarlijkse of tweejaarlijkse rapportage, of ook nog een rapportage op het ogenblik dat er een Europees actieplan wordt opgesteld. De spreker kondigt aan dat haar fractie een amendement zal indienen om de betrokkenheid van het parlement bij het armoedebeleid te vergroten.

De heer Felix Strackx stelt geen voorstander te zijn van actieplannen. Actieplannen doen enkel de papierberg toenemen, maar dragen niet bij tot een wezenlijke oplossing van de armoede. Er worden nu al genoeg actieplannen opgesteld en wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd.

De minister antwoordt dat er deze legislatuur juist werd getracht om de papierberg te verkleinen. In plaats van oeverloos te vergaderen en dikke verslagen op te stellen, werd overgestapt naar een Vlaams actieplan. Dat actieplan is geen document met theoretische en filosofische beschouwingen over hoe men de armoede zou kunnen aanpakken, maar wel een concreet actieplan dat voor elke Vlaamse minister vermeldt welke maatregelen hij in het kader van de armoedebestrijding neemt. Alle Vlaamse ministers hebben meegewerkt aan het actieplan 2003. In plaats van allerhande verschillende actieplannen op te stellen, wordt het Vlaamse actieplan ook gebruikt als insteek voor het federale niveau voor de opmaak van het tweejaarlijkse Europese plan. Een aantredende Vlaamse regering maakt geen tabula rasa van het bestaande. Jaarlijks vindt er een vooruitgangs- en een toekomstverkennd congres plaats. Het laatste vooruitgangs- en toekomstverkennd congres van voor de verkiezingen kan perfect een soort van memorandum aanbieden aan de volgende regering om een aantal prioriteiten naar voren te schuiven. Het is dan aan de volgende regering om een actieplan op te stellen en dat jaarlijks verder uit te voeren. Dit is een goed systeem, met een minimum aan administratieve rompslomp en een maximum aan parlementaire controle.

De heer Felix Strackx vraagt of het parlement het eerste actieplan tegen maart-april 2005 mag verwachten. Of geldt dit ook al voor deze regering dat er een actieplan moet worden opgesteld? De minister antwoordt dat de Vlaamse regering al sinds jaren een armoedebeleid voert. Nog in januari wordt het Vlaams actieplan armoede voor 2003 goedgekeurd. Het actieplan voor 2002 is al besproken.

- Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om het tweede lid te vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering betreft het Vlaams Parlement bij het tot stand komen en evalueren van alle actieplannen, protocollen, bijzondere wetten en samenwerkingsakkoorden in verband met armoede, die met federale, Europese en/of andere partners worden afgesloten." (Am. Nr. 3, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat het armoedebeleid moet worden gedragen door de hele bevolking. De vertegenwoordigers van het volk, in casu het Vlaams Parlement, hierbij betrekken, garandeert een maximale en continue betrokkenheid.

De minister vraagt om dit amendement niet te steunen. Er wordt jaarlijks een actieplan opgesteld. Het is zinloos om bijkomende verslagen op te stellen die moeten worden besproken in het parlement. Dit zou de administratieve rompslomp en de papierberg nog vergroten. Bovendien is het enthousiasme nooit groot in het parlement bij de bespreking van jaarverslagen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat er in het amendement niet staat dat er in het Vlaams Parlement een jaarverslag moet worden besproken, maar wel dat het Vlaams Parlement moet worden betrokken bij het totstandkomen en evalueren van alle actieplannen, protocollen, bijzondere wetten en samenwerkingsakkoorden in verband met armoede. Het huidige samenwerkingsakkoord impliceert dat er in juni 2001 een verslag moest worden ingediend bij het Vlaams Parlement, maar dit is er een jaar te laat gekomen. In het amendement wordt dus enkel gevraagd dat het parlement wordt geïnformeerd. Momenteel heeft het parlement geen enkel zicht op welke protocollen er zijn.

- Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om aan het derde lid toe te voegen wat volgt :

"Dit onderzoek houdt in :

- bij te dragen tot een nauwkeurige analyse van achterstand en daarvoor parameters te ontwikkelen ;
- methodieken en werkvormen uit te werken, die tot doel hebben de doelgroepen daadwerkelijk

te bereiken en bij het maatschappelijk leven te betrekken ;

- stimuli te ontwikkelen om een beleid te voeren dat gericht is op de deelname van de doelgroepen aan het maatschappelijke leven." (Am. Nr. 4, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat deze invulling veel concreter is en de huidige problemen van parameters, methodieken en emancipatie en participatie benadrukt.

Het amendement nr. 3 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 4 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 5 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

#### Artikel 6

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vindt dit artikel overbodig. Dit behoort tot de wezenlijke opdracht van de Vlaamse regering. De Raad van State merkt hierover op dat het ontwerp scherpte en helderheid, eigen aan een normatieve tekst, mist. Bepalingen met een programmatorische draagwijdte die niet meteen een wijziging van de rechtsorde met zich brengen, kunnen beter achterwegen gelaten worden. De tekst zou vanuit dit oogpunt aan een grondige herziening moeten onderworpen worden. De spreker merkt op dat de regering evenwel niet op deze opmerking van de Raad van State is ingegaan.

De minister antwoordt dat de Raad van State niet volledig gelijk heeft. Dit artikel benadrukt het inclusieve karakter van het armoedebeleid. Wanneer een Vlaams minister als coördinerend minister een initiatief wil nemen, moet zij altijd de andere ministers vragen om hun administratie de toelating te geven om aan het inclusief beleid mee te werken. Hier wordt dit decretaal geregeld. Dit maakt ook duidelijk dat over de verschillende regeringen heen, elke administratie betrokken is bij het armoedebeleid.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of onder 'alle diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap' ook de Vlaamse openbare instellingen (VOI's) vallen, bijvoorbeeld Kind en Gezin en de VDAB. Zullen na de hervorming van de administratie ook nog alle diensten van het ministerie kunnen worden gevat ?

De minister antwoordt dat het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap na de goedkeuring van het ontwerp van kaderdecreet Beter bestuurlijk beleid, zal worden omgevormd tot 12 of 13 beleidsdomeinen. In dat decreet zal wel een algemene bepaling worden opgenomen waarin wordt bepaald dat het 'ministerie van de Vlaamse Gemeenschap' voortaan in alle decreten een andere naam krijgt. Vermits het ontwerp van decreet Beter bestuurlijk beleid nog niet is goedgekeurd, kan nu nog geen rekening worden gehouden met een eventuele toekomstige andere structuur van het ministerie. Voorts antwoordt de minister dat het wel de bedoeling is dat ook de VOI's worden gevat. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen kondigt vervolgens aan dat er een amendement zal worden ingediend om dit recht te zetten.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil ook weten of de diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap worden betrokken bij het vooruitgangs- en toekomstverkennd congres. De minister antwoordt dat het hier gaat om het permanent overleg. Beide congressen zijn momenteel nog niet decretaal verankerd. Het zijn werkinstrumenten van het permanent overleg. In de toekomst kunnen deze instrumenten evolueren. Het komt elke regering toe om te bepalen hoe zij het permanent overleg en de contacten tussen de verschillende administraties, het werkveld en de wetenschappelijke wereld wil organiseren

- Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om de inleidende zin te vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering geeft opdracht aan alle diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen, bevoegd voor een domein waarop het inclusieve armoedebeleid betrekking kan hebben, om : " (Am. Nr. 5, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat VOI's hierbij betrokken moeten worden en zij niet gevat zijn als dienst van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

- Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om een 3° toe te voegen, dat luidt als volgt :

"3° een gemandateerd vertegenwoordiger af te vaardigen naar het permanent armoedeoverleg." (Am. Nr. 6, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat het belangrijk is dat alle diensten die vallen onder de verantwoordelijkheid van het Vlaamse beleid permanent en met een vaste vertegenwoordiger betrokken zijn bij het permanent armoedeoverleg.

De minister vraagt wat de indieners bedoelen met een gemandateerd vertegenwoordiger. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen antwoordt dat het gaat om een persoon die een mandaat krijgt namens de minister om dit permanent op te volgen.

Het amendement nr. 5 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. Het aldus geamendeerde artikel 6 wordt eveneens unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het amendement nr. 6 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

#### Artikel 7

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of er voor het permanent armoedeoverleg aan een bepaalde structuur wordt gedacht. Gaat het om regelmatig overleg? Tijdens de hoorzitting werd erop gewezen dat regelmaat heel belangrijk is, zodat personen van verenigingen waar armen het woord nemen die aan het overleg deelnemen, voldoende tijd hebben om over het overleg terug te koppelen naar hun vereniging.

Voorts vraagt de spreker wie er aan het permanent armoedeoverleg zal deelnemen.

Voor de continuïteit van het beleid kan het belangrijk zijn dat het permanent armoedeoverleg advies geeft aan een aantredende Vlaamse regering. De minister stelde dat dit een taak zou kunnen zijn voor het vooruitgangs- of toekomstverkennd congres (zie bespreking artikel 5). Dit congres is evenwel geen decretaal vastgelegd instrument, en ook haar samenstelling is niet bepaald. Kan de minister hierover wat meer duidelijkheid geven?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt hoe de verplichtingen voortvloeiend uit het Samenwerkingsakkoord zullen worden ingevuld. Betekent artikel 7 dat het permanent armoedeoverleg via het Steunpunt zal verlopen?

De minister antwoordt dat dit ontwerp bewust niet werd overladen. Dit is een kaderdecreet, dat nog niet tot in de details concreet is ingevuld. Het armoedebeleid is een dynamisch beleid. Elke rege-

ring zal het voor zich invullen. Door in het decreet op te nemen dat er een permanent armoedeoverleg wordt opgericht om het armoedebeleid in alle sectoren te bevorderen, op elkaar af te stemmen, te bewaken en te evalueren, heeft men wel de essentie. Op horizontaal niveau betekent dit een permanent overleg tussen de verschillende diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de VOI's. Op vertikaal niveau betekent dit dat de minister vanuit zijn eigen bevoegdheidsdomein met de verenigingen overleg heeft. Na de goedkeuring van dit decreet zal dit ook voor de coördinerend minister betekenen dat ze onderhandelt over het beleidsplan van het Vlaams netwerk. Er werd gekozen voor een aantal momenten om naar buiten te treden rond armoede, met name het voorjaars- en het najaarscongres. Het is wel niet nodig om dit alles decretaal te verankeren. Dat kan nadien flexibel worden geregeld in de uitvoeringsbesluiten. Hetzelfde geldt voor het samenwerkingsakkoord. Mocht dat akkoord in de toekomst worden gewijzigd, zal ook het Vlaamse niveau haar manier van werken daaraan moeten aanpassen. Dit moet wel niet in een decreet worden verankerd.

Mevrouw Veerle De Beuckeleer, kabinetsmedewerker, verduidelijkt namens de minister dat de bedoeling is te werken zoals nu bijvoorbeeld minister Stevaert in het kader van het vertikaal permanent armoedeoverleg overleg pleegt met de verenigingen waar armen het woord nemen over het vrijmaken van de energiemarkt en de gevolgen daarvan voor armen. Het Steunpunt heeft daarentegen een andere opdracht op het interfederale niveau. Het zal met de verschillende verenigingen rond de tafel zitten om een bepaald probleem, bijvoorbeeld huisvesting, te bekijken en na te gaan wie voor dit probleem bevoegd is en welke maatregelen zouden moeten worden genomen. Dit wordt dan vervolgens binnen de interministeriële conferentie aangekaart. Het permanent armoedeoverleg gaat dus veel verder, tot het niveau van het uitvoeren van concrete maatregelen. Als men nu aan het Steunpunt zou vragen om dit permanent armoedeoverleg op zich te nemen, komt men tot een vreemde constructie, waarbij een interfederaal steunpunt over een bepaalde concrete beleidsmaatregel met de verenigingen overlegt over een bevoegdheid waarvoor een Vlaamse minister verantwoordelijk is. Het Steunpunt en het permanent armoedeoverleg hebben dus duidelijk een verschillende opdracht. Elk heeft zijn meerwaarde.

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om de eerste en tweede zin te vervangen door wat volgt:

"Er wordt een coördinerende commissie Armoede opgericht die, in permanente samenwerking en dialoog met de verenigingen waar armen het woord nemen, toeziet op de coherentie, de synergie en de coördinatie van het armoedebeleid en de weerslag van algemene maatregelen op de armen. In de coördinerende commissie Armoede hebben afgevaardigden van de verenigingen waarin armen het woord nemen, de Vlaamse administratieve diensten en de openbare instellingen, organisaties uit het middenveld en afgevaardigden namens de lokale overheden en provincies zitting. De coördinerende commissie Armoede maakt, bij elke gehele vernieuwing van het Vlaams Parlement, een voorstel voor een armoedeactieplan en legt het voor aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement. Dit voorstel voor een armoedeactieplan bevat alszins de volgende elementen :

- 1° een beschrijving van de bestaande situatie en de behoeften van de doelgroep ;
- 2° een overzicht van de organisaties en voorzieningen die bij de uitvoering van het armoedebeleid een rol spelen ;
- 3° een overzicht van het wetenschappelijk onderzoek waarop het armoedebeleid gebaseerd is, met een indicatie van de leemten die zich daar voordoen ;
- 4° de inhoudelijke prioriteiten en de te bereiken resultaten ;
- 5° de armoede-indicatoren die gehanteerd worden en de evolutie van die indicatoren ;
- 6° een verslag van het overleg ter voorbereiding van het armoedeactieplan, met vermelding van de voorzieningen die bij dat overleg betrokken waren en de dialoog die met de doelgroep werd georganiseerd ;
- 7° een beschrijving van de samenwerking met andere actoren ;
- 8° het sensibiliseren van de bevolking.

De coördinerende commissie Armoede rapporteert tweejaarlijks in een voortgangsrapport aan het Vlaams Parlement over de realisaties en de voortgang van het gevoerde beleid." (Am. Nr. 7, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat dit amendement ertoe strekt het permanent armoedeoverleg te structureren. Er wordt ook geëxplici-

teerd welke voorziet de permanente coördinerende commissie Armoede moet geven bij het opstellen van een armoedeactieplan door de regering. Zeer belangrijk is dat ook het sensibiliseren van de bevolking als een opdracht wordt omschreven. Er wordt in dit amendement ook een duidelijkere link naar het Vlaams Parlement gelegd, zodat het parlement op de hoogte wordt gehouden over het gevoerde beleid.

Het amendement nr. 7 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 7 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 4.

#### Hoofdstuk IV : Ondersteuning

##### Afdeling 1 :

##### Verenigingen waar armen het woord nemen

##### Artikel 8

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat het voor verenigingen waar armen het woord nemen veel te ingewikkeld wordt wanneer al deze voorwaarden in het decreet worden opgenomen, zeker voor de kleine verenigingen. Zo is het voor kleine verenigingen heel zwaar om een VZW-structuur te hebben. Dit kwam ook tijdens de hoorzitting aan bod.

De minister antwoordt dat de verenigingen momenteel ook al een VZW-structuur hebben. En zonder zouden ze geen subsidies van de Vlaamse overheid kunnen ontvangen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat zij heeft vernomen dat de verenigingen nu nog geen VZW-structuur zouden hebben.

Voorts wil mevrouw Riet Van Cleuvenbergen weten hoe erop zal worden toegezien dat al deze voorwaarden die in dit artikel worden bepaald, ook worden nageleefd. Komt er een beroepsprocedure voor verenigingen die niet erkend worden ? Moet er niet in alle decreten een beroepsprocedure worden voorzien ? Voorts vraagt de spreker wat er in 2° wordt bedoeld met 'voldoende', 'participatie' en 'werking', wanneer wordt gesteld dat de verenigingen in hun werking voldoende participatie moeten garanderen.

De minister antwoordt dat er hier geen sprake is van een erkenning door de Vlaamse overheid. Bijgevolg moet ook niet in een beroepsprocedure worden voorzien. Wel wordt omschreven wat wordt verstaan onder verenigingen waar armen het woord nemen. In samenwerking met het Vlaams netwerk zal later al dan niet via uitvoeringsbesluiten worden gepreciseerd wat wordt bedoeld met voldoende participatie garanderen in de werking.

De heer Felix Strackx vraagt of het zo is dat enkel de verenigingen die op dit ogenblik reeds operationeel zijn en subsidies ontvangen, krachtens dit decreet in aanmerking zullen komen voor inhoudelijke en financiële ondersteuning. Hoe gaan nieuwe verenigingen er in de toekomst nog in slagen om aan al deze voorwaarden te beantwoorden? Zo bepaalt 5° dat de verenigingen minstens één jaar werkzaam moeten zijn inzake armoedebestrijding. Voor reeds bestaande verenigingen is dat geen probleem, maar hoe gaan nieuwe verenigingen dat eerste jaar overbruggen zonder inhoudelijke en financiële ondersteuning?

De minister antwoordt dat de meeste verenigingen waar armen het woord nemen werken met vrijwilligers. Na een jaar kunnen ze lid worden van het Vlaams netwerk. Omgekeerd kan het Vlaams netwerk beslissen om een nieuwe vereniging die binnen het actieplan van dat jaar goed werk levert, toch te steunen. Dit is dus soepel opgevat.

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

#### " Artikel 8

Verenigingen waar armen het woord nemen en die systematisch bijdragen tot de uitvoering, de ondersteuning en de voortgangsbewaking van het armoedebeleid kunnen worden erkend. De Vlaamse regering kan verenigingen waar armen het woord nemen, erkennen en daartoe de voorwaarden bepalen. De Vlaamse regering regelt de erkenningsprocedure en werkt een bezwaarprocedure uit bij niet-erkenning." (Am. Nr. 8, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat het de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering is om de voorwaarden voor erkenning te bepalen en de middelen aan de verenigingen toe te kennen. Dit ontwerp biedt nog geen duidelijkheid over de wijze waarop de verenigingen inhoudelijk en finan-

cieel zullen worden ondersteund. De Vlaamse regering moet dit nog nader bepalen, zoals gesteld in artikel 10. Het is dan ook moeilijk om hierover te stemmen.

De minister antwoordt dat er financiële middelen worden toegekend aan het Vlaams netwerk op basis van een beleidsplan. Het is het Vlaams netwerk dat verantwoording verschuldigd is aan het Rekenhof en de inspectie van Financiën. Het is niet de bedoeling om een nieuwe sector te creëren van verenigingen waar armen het woord nemen, die door de Vlaamse overheid gesubsidieerd, gecontroleerd en gesanctioneerd wordt. Dit staat ook haaks op de filosofie van een inclusief beleid.

Mevrouw Sonja Becq merkt op dat er hiertegen wel heel wat weerstand bestond tijdens de hoorzitting. De minister repliceert dat de reacties tijdens de hoorzitting verdeeld waren. Het is inderdaad zo dat sommigen in de sector voorstander zijn van een systeem van erkenningen en subsidiëring, maar dit ontwerp gaat uit van een andere keuze.

Het amendement nr. 8 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 8 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 4.

#### Artikel 9

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt meer duidelijkheid over de situatie van het personeel dat momenteel werkt in dienst van de verenigingen waar armen het woord nemen. Zullen deze mensen in de toekomst werken in dienst van het netwerk, dat hen toewijst aan de VZW's, of zullen zij rechtstreeks werken in dienst van de VZW's? Indien zij voor een VZW werken, hoe zullen zij dan door de VZW worden ondersteund? Moet elke VZW zelf een personeelsbeleid voeren?

De minister antwoordt dat het momenteel ook al zo is dat verenigingen die met personeel werken, het personeel zelf in dienst nemen. Ook in de toekomst zal het personeel in dienst van de VZW blijven werken. Het Vlaams netwerk sluit op basis van een beleidsplan een convenant af met het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Er zijn in de welzijnssector nog dergelijke convenanthouders, zoals Sensoa en de Vlaamse Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD). Ook zij werken met VZW's die een soort van onderaannemer zijn voor de uitvoering van het beleid. Deze

VZW's ontvangen daarvoor middelen van de convenanhouder. De VZW's kunnen ook nog andere inkomstenbronnen hebben, bijvoorbeeld middelen van de lokale overheid.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of dit bekend dat de VZW's alle lasten voor hun personeel zelf moeten dragen. De minister antwoordt dat dit nu ook al het geval is voor de verenigingen die personeel in dienst hebben. Het grote voordeel van het Vlaams netwerk is wel dat het ondersteuning kan bieden aan de VZW's. De VZW-structuur is overigens niet zo zwaar. Op het terrein bestaan tal van voorbeelden die aantonen dat dit voordelen biedt en goed werkt. VZW's werken overwegend met vrijwilligers. Ook bij jeugd- en sportverenigingen bieden koepels ondersteuning. Zodra het statuut van de vrijwilliger is goedgekeurd, zullen ook die verenigingen een VZW-statuut moeten hebben. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert hierop dat het model van het jeugdwerk inderdaad veel beter zou zijn voor de verenigingen waar armen het woord nemen. Er zou dan een koepel zijn met personeel in dienst en daarnaast lokale afdelingen.

Het artikel 9 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

#### Artikel 10

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen leest dat de Vlaamse regering de nadere regels zal bepalen voor de inhoudelijke en financiële ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen. Wat zullen de verenigingen van de Vlaamse regering krijgen? Hier wordt immers niet de link gemaakt met het Vlaams netwerk, zoals in artikel 9. Waarover gaat het precies in artikel 10?

De minister antwoordt dat het de bedoeling is om deze regels samen met het Vlaams netwerk vast te stellen. Het is dus niet de bedoeling dat de Vlaamse regering dit van bovenuit gaat opleggen, zonder hierover met het Vlaams netwerk te onderhandelen. De uitvoering die de Vlaamse regering terzake geeft, zal voortvloeien uit het goedgekeurde beleidsplan van het Vlaams netwerk. Artikel 10 moet dan ook worden samengelezen met artikel 9.

- Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goeij

hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

#### "Artikel 10

"Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse regering aan erkende verenigingen waar armen het woord nemen, een basissubsidie toe voor hun werking en de uitvoering van hun opdrachten in het kader van armoedebestrijding.

Om een basissubsidie te verkrijgen, maken de verenigingen waar armen het woord nemen een meerjarenplan, geldig voor de gehele legislatuur. Het meerjarenplan bevat alleszins de concrete invulling van de basisopdrachten :

- a. een beschrijving van de bestaande situatie en behoefte van de doelgroep ;
- b. een verslag van het overleg ter voorbereiding van het plan, met vermelding van de betrokkenheid van de doelgroep.

De Vlaamse regering legt de nadere regelen voor het meerjarenplan vast in dialoog met de verenigingen waar armen het woord nemen. De Vlaamse regering bepaalt de nodige regels voor de toekenning en vereffening van de subsidie en legt een bezwaarprocedure vast bij het afwijzen van subsidiëring.

De Vlaamse regering kan aan erkende verenigingen waar armen het woord nemen extra subsidies geven voor specifieke opdrachten of projecten. De Vlaamse regering bepaalt de nodige regels voor de toekenning en vereffening van de subsidie en legt een bezwaarprocedure vast bij het afwijzen van subsidiëring.

De Vlaamse regering kan ook aan andere door haar erkende verenigingen die een werking hebben, kaderend in het Vlaams armoedeactieplan, subsidies geven voor specifieke opdrachten of projecten." (Am. Nr. 9, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat het voorstel in dit amendement analoog is met de subsidieregeling voor verenigingen in de cultuurdecreten.

Het amendement nr. 9 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 10 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 4.

#### Afdeling 2 : Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen

##### Artikel 11

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt waarom er in de titel van Afdeling 2 wordt gesproken van een Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen. Momenteel bestaat reeds een Vlaams Forum Armoedebestrijding. Waarom is een naamsverandering nodig ? Continuïteit in het beleid is heel belangrijk. De minister antwoordt dat dit bij de voorbereiding van het ontwerp op vraag van de verenigingen zo werd geformuleerd. Men wil immers met iets nieuws beginnen.

De heer Felix Strackx vraagt of er verschillende netwerken kunnen zijn, vermits er in de tekst staat dat de Vlaamse regering een overeenkomst afsluit met 'een' Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen. Moet hier niet 'het' staan, in plaats van 'een' ? De minister geeft toe dat hier inderdaad 'het' had moeten staan.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat er een taakverwarring zou kunnen ontstaan. De regering sluit immers een overeenkomst af met het Vlaams netwerk, die enerzijds een omschrijving bevat van de opdracht van het netwerk, maar anderzijds ook van de wijze waarop de verenigingen inhoudelijk en financieel worden ondersteund door het netwerk. Het netwerk dreigt hier immers tegelijk rechter en partij te zijn. Ze moeten de verenigingen zowel inhoudelijk begeleiden, als de financiële middelen verdelen. Dit kan tot problemen leiden, zo bleek tijdens de hoorzitting. Blijft de minister achter de formulering in dit artikel staan ? De spreker kondigt aan dat haar fractie een amendement zal indienen om te vermijden dat het Vlaams netwerk zowel de verenigingen moet begeleiden als de financiële middelen toekennen.

- De heren Jan Roegiers en Jan Van Duppen, mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Ria Van Den Heuvel en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen hebben een amendement ingediend om in het eerste lid, op de derde en vierde regel, de woorden "een

Vlaams netwerk" te vervangen door de woorden "het Vlaams netwerk" (Am. Nr. 10, Stuk 1230/2).

Volgens de indieners wordt door het gebruik van "een" de indruk gewekt dat er meer dan één netwerk is.

- Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om in het tweede lid, op de tweede, derde en vierde regel, de woorden "en de wijze waarop de verenigingen inhoudelijk en financiële ondersteuning krijgen van dit netwerk" te schrappen (Am. Nr. 11, Stuk 1230/2).

De indieners lichten toe dat het netwerk én laten ondersteunen én de inhoudelijke werking laten beoordelen en subsidiëren, of de verenigingen of het netwerk monddood maakt. Dit werd ook op de hoorzitting beklemtoond.

De minister antwoordt dat dit amendement geen oplossing biedt.

Het amendement nr. 10 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. Het aldus geamendeerde artikel 11 wordt eveneens unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het amendement nr. 11 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

##### Artikel 12

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of in 1° niet moet worden toegevoegd dat het Vlaams netwerk in samenspraak met het Steunpunt moet functioneren als gesprekspartner van de overheid ? Zo zou het samenwerkingsakkoord coherent worden ingevuld. De spreker kondigt aan dat haar fractie hieromtrent een amendement zal indienen. De minister antwoordt dat het de verantwoordelijkheid is van de regering om de samenwerking met het Steunpunt armoedebestrijding te garanderen. Deze opdracht moet niet decretaal worden toegekend aan het Vlaams netwerk. Hiermee zou de Vlaamse regering de verantwoordelijkheid van zich afschuiven. De Vlaamse regering heeft de verantwoordelijkheid om erover ter waken dat er in het beleidsplan van het Vlaams netwerk voldoende aandacht is voor de werkzaamheden van het Steunpunt armoedebestrijding.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey wil vervolgens weten welke hefboomen er zijn opdat de overheid de verplichtingen die voortvloeien uit het samenwerkingsakkoord ook invult. De minister antwoordt dat het beleidsplan samen met het Vlaams netwerk wordt afgesproken. Jaarlijks wordt ook onderhandeld over een actieplan, dat bilateraal kan worden aangepast. Eventueel kunnen afspraken die binnen het federaal steunpunt worden gemaakt, worden vertaald in het Vlaamse beleid. Het maken van de afspraken is wel de verantwoordelijkheid van de regering, en niet van het Vlaams netwerk.

De heer Felix Strackx vraagt of het niet duidelijker zou zijn om in 1° toe te voegen dat het Vlaams netwerk als opdracht heeft om te functioneren als 'een' gesprekspartner van de overheid. Zonder het woord 'een' zou men weleens kunnen denken dat het netwerk de enige gesprekspartner is van de overheid. De minister verwijst naar het verslag van de bespreking. Hieruit blijkt duidelijk dat 1°bis moet worden gelezen als functioneren als een gesprekspartner van de overheid.

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om 1° te vervangen door wat volgt :

"1° ondersteunen van verenigingen waar armen het woord nemen wanneer ze functioneren als gesprekspartner van de overheid ;" (Am. Nr. 12, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat dit amendement wordt ingediend om te verduidelijken dat het niet het Vlaams netwerk is dat moet functioneren als gesprekspartner van de overheid, maar wel dat het Vlaams netwerk de verenigingen moet ondersteunen wanneer zij als gesprekspartner van de overheid functioneren.

De minister antwoordt dat tijdens de hoorzitting de verenigingen inderdaad vroegen of zij dan niet meer rechtstreeks met de overheid kunnen overleggen, en steeds via het Vlaams netwerk moeten gaan. Het antwoord is neen. Verenigingen kunnen nog steeds rechtstreeks met de overheid communiceren. Met dit amendement bereikt men echter het tegenovergestelde doel, met name dat de verenigingen steeds via het netwerk, dat ondersteuning biedt, moeten gaan wanneer ze als gesprekspartner van de overheid functioneren. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat er niet staat dat verenigingen 'moeten' worden ondersteund.

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om een 1°bis in te voegen, dat luidt als volgt :

"1°bis samenwerken met het Steunpunt armoedebestrijding ;" (Am. Nr. 13, Stuk 1230/1).

Het amendement nr. 12 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Het amendement nr. 13 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

Artikel 12 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

### Artikel 13

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt zich af of het wel een goed idee is om decretaal te bepalen dat het meerjarenplan moet worden opgemaakt voor een periode van drie jaar. Wordt dit niet beter geschrapt, zodat men pragmatischer te werk kan gaan ? Deze opmerking werd overigens ook tijdens de hoorzitting gemaakt. Er zijn meerdere redenen waarom dit beter niet wordt opgenomen in het decreet. Een van de redenen is dat er voor Europa al een tweejaarlijks verslag moet worden opgesteld. Een andere reden is dat een legislatuur vijf jaar duurt en het de voorkeur verdient dat een meerjarenplan het eerste jaar van een nieuwe legislatuur tot stand komt. Nog een reden is dat er op lokaal niveau in het kader van het lokaal sociaal beleid ook al actieplannen worden opgesteld. Door te schrappen dat het plan voor een periode van drie jaar moet worden opgesteld, kan dit alles beter op elkaar worden afgestemd.

Mevrouw Veerle De Beuckeleer, kabinetsmedewerker, antwoordt namens de minister dat het wel de bedoeling is dat er een duidelijke link wordt gemaakt tussen de werking van het Vlaams netwerk en het Vlaams actieplan. Daarnaast zullen uiteraard ook een aantal zaken in de werking van het Vlaams netwerk worden opgenomen die niet expliciet in het actieplan staan. Als men zou beslissen om een koppeling te maken tussen de overeenkomst met het Vlaams netwerk en het actieplan, dan zou dat betekenen dat er voor het Vlaams netwerk elk jaar een ander plan moet worden opgesteld. Dat kan niet de bedoeling zijn. Door te opteren voor een meerjarenplan voor een periode van drie jaar, geeft men het Vlaams netwerk en de verenigingen de garantie dat ze gedurende drie jaar



kunnen verderwerken op basis van de overeenkomst met de regering, ook rond dossiers die geen deel uitmaken van het Vlaams actieplan. Zonder deze periode van drie jaar in te schrijven, zou het Vlaams netwerk haar werking jaarlijks in vraag moeten stellen. Indien de werking van het Vlaams netwerk zou worden gekoppeld aan het Vlaams of Europees actieplan, zou enkel kunnen worden gewerkt rond die thema's die de respectievelijke regeringen naar voren schuiven. Dat is niet de bedoeling. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat dit zou kunnen worden ondervangen door dit alles legislatuurgebonden te maken. Hierdoor zouden heel wat zaken worden vereenvoudigd.

Artikel 13 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

#### Artikel 14

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt waarvoor deze middelen mogen worden aangewend. Dienen ze zowel voor personeels- als voor werkingskosten en huur? De minister antwoordt bevestigend op deze vraag.

Artikel 14 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

#### Artikel 15

De heer Felix Strackx vindt het nietszeggend dat wordt gesteld dat de Vlaamse regering 'binnen de beschikbare begrotingskredieten' aan het netwerk jaarlijks subsidies toekent. Ook in artikel 18 is er sprake van 'binnen de beschikbare begrotingskredieten'. Voorts vindt de spreker dat artikel 14 en artikel 15 beter van volgorde zouden wisselen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat tijdens de hoorzitting de bezorgdheid werd geuit dat als het Vlaams netwerk de middelen verdeelt, en er een tekort is aan middelen, dit tot heel wat conflicten kan leiden, wat repercussies kan hebben op de inhoudelijke ondersteuning door het netwerk. Het is dan ook essentieel dat er voldoende middelen voorhanden zijn.

De minister antwoordt dat de inspectie van Financiën vraagt dat de formulering 'binnen de beschikbare begrotingskredieten' in decreten wordt opgenomen, dit om te vermijden dat men een rechtsgrond creëert waardoor derden het decreet kunnen

inroepen om subsidies te eisen. Voorts haalt de minister het voorbeeld aan van de VAD, die als opdracht heeft om alle alcohol- en druggebruik preventief te voorkomen. Als men voor deze opdracht voldoende middelen zou moeten ter beschikking stellen, dan zou dat eindeloos zijn. Dit is in de welzijnssector heel vaak het geval. Er zullen nooit voldoende middelen zijn. Bijgevolg moeten politieke keuzes worden gemaakt.

Artikel 15 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

#### Afdeling 3 : Ervaringsdeskundigen in de armoede

#### Artikel 16

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of 'alle gemeenschaps- en gewestmateries waarmee armen geconfronteerd worden' ook slaat op bijvoorbeeld huisvesting en de VDAB. Door het woord 'alle' in de tekst op te nemen, moet de Vlaamse regering in al deze materies initiatieven nemen voor de tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de armoede. Betekent dit dat er ook bij de huisvestingsmaatschappijen ervaringsdeskundigen moeten komen? Vermits minister Vogels niet bevoegd is voor deze sectoren, zal het moeilijk zijn om het decreet daar te implementeren.

De minister antwoordt dat § 1 te maken heeft met de inclusiviteit van het armoedebeleid. Het armoedebeleid mag zich niet beperken tot de welzijnsbevoegdheden. Ook in domeinen als tewerkstelling en huisvesting zijn ervaringsdeskundigen erg belangrijk.

Voorts wijst mevrouw Riet Van Cleuvenbergen erop dat er in de welzijnsvoorzieningen een personeelsnorm bestaat, waardoor de voorzieningen maar voor een bepaald aantal personeelsleden met een bepaalde kwalificatie subsidies ontvangen. De aanwerving van ervaringsdeskundigen vereist dan ook dat die personeelsnorm wordt aangepast. In de welzijnssector wordt ook vaak met enveloppesubsidiëring gewerkt. Indien voorzieningen een ervaringsdeskundige aanwerven, zullen hun enveloppes ook moeten worden aangepast.

De minister antwoordt dat het de bedoeling is dat er specifieke aanwervingsvoorwaarden komen die sectoraal kunnen worden bepaald. Indien er wordt

gewerkt met enveloppefinanciering, dan zal de enveloppe ook worden opgetrokken. Dit is trouwens reeds gebeurd voor de Riso's, de centra algemeen welzijnswerk en de bijzondere jeugdzorg. Bedoeling is dat dit in alle sectoren zal gebeuren.

Vervolgens vraagt de spreker in welke mate er doorgroeimogelijkheden worden voorzien voor mensen die als ervaringsdeskundigen starten. Het is belangrijk dat hun opleiding zo regulier mogelijk is. De minister antwoordt dat de opleiding tot ervaringsdeskundige in de armoede, tot een beëdigd certificaat leidt, dat gelijkgesteld is aan een diploma. Hierdoor kunnen de ervaringsdeskundigen in het reguliere kader van een overheidsdienst worden ingeschakeld, en hebben ze dezelfde doorgroeimogelijkheden dan mensen die met een gewoon diploma in de voorziening werken. Door dit nu al zo te voorzien, vermijdt men dat men de ervaringsdeskundigen over enkele jaren moet optrekken tot een volwaardig statuut.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vervolgt dat ook OCMW's en openbare diensten op lokaal vlak vaak met armoede worden geconfronteerd. Hoe kan men stimuleren dat ook daar ervaringsdeskundigen worden aangeworven ?

Artikel 16 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

#### Artikel 17

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om aan het tweede lid de volgende zin toe te voegen :

"De Vlaamse regering kan ervaringsdeskundigen in de armoede erkennen." (Am. Nr. 14, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat het haar fractie logisch lijkt dat "ervaringsdeskundige in de armoede" tot een beschermd certificaat leidt, zoals dit bij alle opleidingen het geval is. Het is ook beter dat de Vlaamse regering de ervaringsdeskundigen in de armoede in het algemeen erkent, zodat het niet nodig is om voor alle sectoren afzonderlijk erkenningsvoorwaarden te voorzien.

De minister antwoordt dat wat vroeger een diploma heette, door een gewijzigde regelgeving op Europees vlak, nu een certificaat wordt. De ervaringsdeskundigen in de armoede moeten niet worden

erkend. Hun diploma wordt immers door Onderwijs erkend. Wat wel sector per sector moet gebeuren, is dat de nodige middelen worden vrijgemaakt. Indien er wordt gewerkt met een enveloppefinanciering, moet die ook de nodige middelen bevatten voor de tewerkstelling van de ervaringsdeskundigen in de armoede.

Het amendement nr. 14 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 17 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 4 onthoudingen.

#### Afdeling 4 : Projecten

#### Artikel 18

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat tijdens de hoorzitting bleek dat het werken met projecten, die van jaar tot jaar worden goedgekeurd, tot problemen kan leiden. Het is belangrijk dat de basissubsidiëring voldoende is om een aantal zaken te kunnen continueren.

Artikel 18 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 4 onthoudingen.

#### Artikel 18 bis (nieuw)

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om een nieuw artikel 18bis in te voegen, dat luidt als volgt :

#### "Artikel 18bis

"De Vlaamse regering besteedt ten minste 0,7 % van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap aan het armoedebeleid." (Am. Nr. 15, Stuk 1230/1).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat dit amendement een belangrijk signaal is om duidelijk te maken dat er naast de derde wereld ook een vierde wereld bestaat. Als men voor de derde wereld een bedrag vooropstelt, dan is dat ook nodig voor de vierde wereld. De niet-gesplitste kredieten en de vastleggingskredieten bedroegen in de initië-

le algemene uitgavenbegroting 2001 van de Vlaamse Gemeenschap 16.394.525.000 euro, 0,7 % van dat bedrag is 114.761.675 euro. Het is belangrijk dat er eens in kaart wordt gebracht hoeveel er momenteel wordt uitgegeven aan het armoedebeleid. Op die manier zou men ook over een parameter beschikken om het toekomstige beleid op te richten.

De minister antwoordt dat naar aanleiding van de bespreking van het Vlaams actieplan 2003 terzake een eerste oefening zal gemaakt worden. Het is wel niet gemakkelijk om te berekenen hoeveel middelen naar het armoedebeleid gaan. Eigenlijk zou men hiertoe over een ander begrotingssysteem moeten beschikken. Het is niet aangewezen om de norm van 0,7 procent in dit decreet in te schrijven, vermits nog niet is gedefinieerd wat wordt verstaan onder investeringen in armoedebeleid. Dit is immers ruimer dan de subsidiëring van verenigingen waar armen het woord nemen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkt dat het moet gaan om investeringen in het kader van een integraal armoedebeleid, dus ook om investeringen in onder meer huisvesting en tewerkstelling.

Het amendement nr. 15 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

#### Artikel 18 ter (nieuw)

– Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een amendement ingediend om een nieuw hoofdstuk IVbis, bestaande uit een nieuw artikel 18ter, in te voegen, dat luidt als volgt :

#### "HOOFDSTUK IVbis

##### Samenwerkingsverbanden op gemeentelijk en provinciaal vlak

#### Artikel 18ter

Op verzoek van een lokaal bestuur en/of een provincie kan een protocol afgesloten worden tussen die besturen en de Vlaamse regering. Wanneer een lokaal bestuur en/of een provincie een armoede-protocol afsluit met de Vlaamse regering, engageren alle partners zich om de methodiek van dialoog

met de armen centraal te stellen, de verenigingen waar armen het woord nemen, te erkennen, en deze en alle andere verenigingen die op het lokale/provinciale niveau meewerken in het kader van het armoedeprotocol, concreet te ondersteunen. De Vlaamse regering bepaalt in samenspraak met de lokale/provinciale besturen de te realiseren doelstellingen en de nadere regelen voor het afsluiten van een dergelijk protocol. In het kader van een armoedeprotocol kan de Vlaamse regering een subsidie toekennen aan het lokale/provinciale bestuur binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten." (Am. Nr. 16, Stuk 1230/2).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat dit amendement een overgangsmaatregel inhoudt in het kader van de opheffing van het SIF (Sociaal Impulsfonds). Ook op lokaal en provinciaal niveau heeft de overheid specifieke kerntaken inzake armoede, die complementair opgenomen moeten worden. Wanneer lokale overheden en provincies de Vlaamse beleidsopties willen ondersteunen, kunnen zij dat engagement formaliseren in een armoedeprotocol en kunnen zij daarvoor middelen krijgen. De vraag moet uitgaan van het meest nabije niveau. Omdat de dialoog met de armen – op verzoek van de armen – centraal staat in het Vlaamse armoedebeleid, is het essentieel dat die dialoog ook in het protocol met andere beleidsniveaus beklemtoond wordt. Verenigingen waar armen het woord nemen, maar ook andere verenigingen die op provinciaal en/of lokaal vlak actief meewerken in het kader van een afgesloten armoedeprotocol met de Vlaamse overheid, moeten daarom ook provinciaal en/of lokaal erkend en ondersteund worden. De overheid bepaalt de verdere regels bij voorkeur in samenspraak met de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vlaamse Vereniging van Provincies (VVP).

De minister merkt op dat de middelen voor dit decreet vrij beperkt zijn. Het is dan ook geen goed idee om ook nog eens een subsidielijn te openen naar het lokale niveau. Er zullen dan niet veel middelen meer overblijven voor de verenigingen waar armen het woord nemen. De minister wil in dit decreet geen concurrentie inbouwen tussen gemeenten en provincies enerzijds, en de verenigingen anderzijds. Dit decreet is duidelijk bedoeld om de verenigingen te ondersteunen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat het er in een kaderdecreet op aan komt om een decretaal kader te creëren voor alles wat verband houdt met het armoedebeleid. Vermits er ook op het lokale niveau een armoedebeleid moet worden gevoerd, is het belangrijk dat hiervoor ook het

kader wordt geschept in dit decreet, en dat er linken worden gelegd met gemeenten en provincies. Op dezelfde manier horen in dit decreet ook linken te worden gelegd met het federale niveau. Voorts wijst de spreker erop dat dit amendement zeer belangrijk is, omdat men op lokaal niveau voor het armoedebeleid vaak vertrekt van andere uitgangspunten dan die die de verenigingen waar armen het woord nemen, centraal stellen. Bovendien staat er enkel in het amendement dat de Vlaamse regering in het kader van een armoede-protocol een subsidie 'kan' toekennen aan het lokale/provinciale bestuur binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten. Dit amendement heeft niet tot doel de lokale besturen te subsidiëren. Het wil er enkel voor zorgen dat het armoedebeleid op lokaal vlak vanuit dezelfde uitgangspunten dan op Vlaams niveau wordt gevoerd.

De minister antwoordt dat dit decreet wel degelijk een link bevat naar de gemeenten. De minister is er wel geen voorstander van om in dit decreet aan de gemeenten op te leggen hoe zij hun armoedebeleid moeten voeren. Dit hoort eerder thuis in het ontwerp van decreet Lokaal sociaal beleid. Bovendien is het geen goed idee om in dit decreet een subsidielijn te openen naar de gemeenten en provincies.

Het amendement nr. 16 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

## Hoofdstuk V : slotbepalingen

### Artikel 19

Artikel 19 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

### V. Stemming over het geheel

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen geeft een stemverklaring. Haar fractie heeft getracht om vanuit het eigen voorstel van decreet het ontwerp van decreet zo positief mogelijk te beïnvloeden. Door de discussie is duidelijk geworden welke visie het parlement op een aantal zaken heeft. Het is positief dat een aantal amendementen zijn goedgekeurd. Vanzelfsprekend blijft CD&V op een aantal punten fundamenteel van mening verschillen. Dit is inherent aan het feit dat CD&V de verenigingen al bekijkt vanuit de overgang naar Cultuur. CD&V

zal zich bij de stemming over het ontwerp van decreet onthouden.

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 10 stemmen bij 4 onthoudingen.

*De verslaggever,*

*De voorzitter,*

Trees MERCKX-VAN GOEY    Patricia CEYSENS

---

**TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE****HOOFDSTUK I**

## Algemene bepalingen en definities

## Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

## Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° armoede : een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan, dat de armen scheidt van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving en waarbij ze niet op eigen kracht deze kloof kunnen overbruggen ;
- 2° arme : persoon die zich bevindt in armoede ;
- 3° doelgroepen : personen die in armoede leven of geleefd hebben ;
- 4° vereniging waar armen het woord nemen : een vereniging van overwegend armen en andere personen met als doel bij te dragen tot de armoedebestrijding vanuit de eigen ervaring via de realisatie van zes concrete doelstellingen : armen samenbrengen in groep, armen het woord geven, werken aan de maatschappelijke emancipatie van armen, werken aan maatschappelijke structuren, vormingsactiviteiten en de dialoog organiseren, en armen blijven zoeken ;
- 5° ervaringsdeskundige in de armoede : persoon die armoede heeft ervaren, deze ervaring heeft verwerkt en verruimd en via een opleiding houdingen, vaardigheden en methoden kreeg aangereikt om de verruimde armoede-ervaring deskundig aan te wenden in één of meerdere sectoren van de armoedebestrijding ;
- 6° Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen : de ondersteuningsstructuur voor de participatie van armen en hun verenigingen aan het beleid ;

7° participatie : de deelname aan het maatschappelijk leven met het oog op het individuele en collectieve welzijn, waardoor men de persoonlijke controle op de eigen leefsituatie en op de externe factoren die deze leefsituatie bepalen, verhoogt ;

8° dialoog : een participatieproces waarbij armen actief deelnemen aan de uitwisseling over en de bespreking van een bepaald thema, om uiteindelijk te komen tot beleidsvoorstellen ;

9° actoren : alle bij de armoedebestrijding betrokken overheden, particuliere organisaties en armenverenigingen.

**HOOFDSTUK II**

## Uitgangspunten

## Artikel 3

Het Vlaamse armoedebeleid moet de voorwaarden creëren om :

- 1° de toegang van elke burger tot de economische, sociale en culturele rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet, te waarborgen ;
- 2° armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting te voorkomen, te verminderen en op te lossen.

Het Vlaamse armoedebeleid moet de deelname mogelijk maken en versterken van alle betrokken overheden en personen, vooral van personen die in armoede leven, aan het uitstippelen, het uitwerken en het evalueren van dit beleid.

## Artikel 4

Het armoedebeleid is een inclusief beleid. Op de verschillende beleidsdomeinen en niveaus moeten doelgerichte acties ondernomen worden vanuit een partnerschap tussen alle betrokken actoren. Partnerschap met de armen is een noodzaak.

Het armoedebeleid is een gecoördineerd en samenhangend beleid. Voor de uitvoering van dit beleid voorziet de Vlaamse regering in :

- 1° het uitwerken van maatregelen in de diverse beleidsdomeinen ;
- 2° de coördinatie tussen beleidsdomeinen ;
- 3° het overleg en de coördinatie tussen de betrokken actoren, vermeld in artikel 4, eerste lid ;
- 4° de ondersteuning van de participatie van de doelgroepen ;
- 5° de opvolging van het Samenwerkingsakkoord betreffende de bestending van het armoedebeleid (BS 17 december 1998) ;
- 6° de afstemming met Europees, federaal en provinciaal/lokaal beleid.

### HOOFDSTUK III

#### Coördinatie en organisatie

#### Artikel 5

De Vlaamse regering stelt binnen de negen maanden na haar aantreden een actieplan armoedebestrijding op. Dit actieplan komt tot stand met participatie van de doelgroepen en omschrijft de planning van de beleidsmaatregelen op korte en lange termijn, alsook de modaliteiten van evaluatie van het gevoerde beleid.

De Vlaamse regering rapporteert bij een actualisering van het actieplan armoedebestrijding aan het Vlaams Parlement.

De Vlaamse regering zal voor de ondersteuning van het armoedebeleid, opdracht geven tot het verrichten van wetenschappelijk onderzoek inzake armoede.

#### Artikel 6

De Vlaamse regering geeft opdracht aan alle diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen, bevoegd voor een domein waarop het inclusieve armoedebeleid betrekking kan hebben, om :

- 1° het armoedebeleid binnen hun sector voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren ;

- 2° de geëigende initiatieven te nemen om de doelgroepen en het werkveld aan dit beleid te laten participeren.

#### Artikel 7

Om het armoedebeleid in alle sectoren te bevorderen, op elkaar af te stemmen, te bewaken en te evalueren wordt een permanent armoedeoverleg opgericht. Dit permanent armoedeoverleg wordt systematisch en structureel georganiseerd. De Vlaamse regering bepaalt de werking en de wijze van rapporteren.

### HOOFDSTUK IV

#### Ondersteuning

#### AFDELING 1

#### Verenigingen waar armen het woord nemen

#### Artikel 8

Verenigingen waar armen het woord nemen kunnen inhoudelijke en financiële ondersteuning krijgen als ze voldoen aan volgende voorwaarden :

- 1° opgericht zijn als een vereniging zonder winstoogmerk, overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 ;
- 2° in hun werking voldoende participatie garanderen ;
- 3° in hun werking en structuur openstaan voor de verschillende maatschappelijke verbanden en groepen en dit zonder onderscheid van ethnische, politieke, filosofische of levensbeschouwelijke aard ;
- 4° armen samenbrengen in groep ; armen het woord geven ; werken aan de maatschappelijke emancipatie van armen ; werken aan maatschappelijke structuren ; vormingsactiviteiten en de dialoog organiseren, en armen blijven zoeken ;
- 5° minstens één jaar werkzaam zijn inzake armoedebestrijding ;

- 6° de activiteiten uitvoeren overeenkomstig de regels die door de Vlaamse regering worden bepaald ;
- 7° toetreden tot het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, waarmee de Vlaamse regering een overeenkomst heeft afgesloten.

#### Artikel 9

Het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, ondersteunt inhoudelijk en financieel de verenigingen, conform artikel 8.

#### Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de inhoudelijke en financiële ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen.

### AFDELING 2

#### Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen

#### Artikel 11

Ter ondersteuning van het participatieproces van armen aan het armoedebeleid sluit de Vlaamse regering een overeenkomst af met het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.

De overeenkomst bevat de omschrijving van de opdracht van het netwerk en de wijze waarop de verenigingen inhoudelijke en financiële ondersteuning krijgen van dit netwerk.

#### Artikel 12

Het in artikel 11 vermelde Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen heeft minstens de volgende opdrachten :

- 1° functioneren als gesprekspartner van de overheid ;

- 2° ondersteunen en coördineren van de activiteiten van verenigingen waar armen het woord nemen ;
- 3° organiseren van overleg en ervaringsuitwisseling tussen de verenigingen ;
- 4° bevorderen van de gemeenschappelijke initiatieven ten behoeve van de verenigingen.

#### Artikel 13

De wijze waarop het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen haar opdrachten zal uitvoeren, wordt beschreven in een meerjarenplan dat wordt opgemaakt voor een periode van drie jaar. De Vlaamse regering bepaalt de inhoudelijke vereisten waaraan het meerjarenplan moet voldoen.

#### Artikel 14

De Vlaamse regering bepaalt nadere regels inzake subsidiëring van het Vlaams netwerk.

#### Artikel 15

Binnen de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse regering aan het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen jaarlijks subsidies toe op basis van het ingediende meerjarenplan.

### AFDELING 3

#### Ervaringsdeskundigen in de armoede

#### Artikel 16

In alle gemeenschaps- en gewestmateries waarmee armen geconfronteerd worden, neemt de Vlaamse regering initiatieven voor de tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de armoede.

De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten voor tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de armoede in gemeenschaps- en gewestmateries van de armoedebestrijding.

## Artikel 17

De Vlaamse regering kan organisaties voor coördinatie en toeleiding tot de opleiding van ervaringsdeskundigen in de armoede erkennen en subsidiëren. Zij bepaalt daartoe de nodige regels.

De coördinatie bestaat in het scheppen van de voorwaarden voor de organisatie van de opleiding, de tewerkstelling van ervaringsdeskundigen, de sensibilisering voor de opleiding en het bewaken van de kwaliteit ervan.

## AFDELING 4

## Projecten

## Artikel 18

Binnen de beschikbare begrotingskredieten en aanvullend op de reguliere subsidies, zoals bepaald in artikelen 9, 15 en 17, wendt de Vlaamse regering middelen aan om projecten met een experimenteel, aanvullend en/of vernieuwend karakter te ondersteunen.

Deze projecten kunnen worden uitgevoerd zowel door de verenigingen waar armen het woord nemen, het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen als door andere actoren.

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor de toekenning van deze projectsubsidies.

## HOOFDSTUK V

## Slotbepaling

## Artikel 19

De Vlaamse regering stelt voor elk van de bepalingen van dit decreet de datum van inwerkingtreding vast.

---